

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**System vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením
na vojenskou zdravotní službu**

Lenka Fantová

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lenka Fantová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Hradec Králové

Název práce

Systém vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu

Název anglicky

System of education of members of the Army of the Czech Republic focused on the military health service

Cíle práce

Cílem práce je analyzovat systém vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu. Popsat stávající systém vzdělávání ve všech úrovních poskytované zdravotní péče. Definovat nedostatky v systému vzdělávání vojenských zdravotníků, navrhnout případná možná řešení pro zlepšení stávajícího systému vzdělávání vojenských zdravotníků.

Metodika

Metodika je založena na studiu příslušných právních předpisů, vnitřních předpisů, odborné literatury. V závěrečné práci bude následně využita metodika kvantitativního výzkumu, v rámci níž budou prostřednictvím strukturovaných rozhovorů osloveni studenti příslušného oboru zaměřeného na vojenské zdravotnictví.

Doporučený rozsah práce

30 -40 stran

Klíčová slova

Armáda České republiky, vzdělávání, vojenský útvar, koncepce, celoživotní vzdělání

Doporučené zdroje informací

ARMSTRONG, Michael; TAYLOR, Stephen; ŠIKÝŘ, Martin. *Řízení lidských zdrojů : moderní pojetí a postupy : 13. vydání*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5258-7.

Koncepce přípravy personálu pro potřeby rezortu Ministerstva obrany

MUŽÍK, Jaroslav. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Codex Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.

NATO STANDARD AJP-4.10 ALLIED JOINT DOCTRINE FOR MEDICAL SUPPORT Edition C Version 1

SEPTEMBER 2019; https://www.coemed.org/files/stanags/01_AJP/AJP-4.10_EDC_V1_E_2228.pdf

ŠIKÝŘ, Martin. *Nejlepší praxe v řízení lidských zdrojů*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5212-9.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Boháčková Švábová, LL.M, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 29. 5. 2023

Ing. JUDr. Eva Daniela Cvik, Ph.D. et Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 12. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Systém vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne datum odevzdání

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Janě Boháčkové Švábové, LL.M, MBA, Ph.D. za vedení mé práce, dále bych ráda podělovala Fakultě vojenského zdravotnictví Hradec Králové Univerzity obrany Brno za možnost provedení výzkumu a za velmi vstřícnou spolupráci Katedře leadershipu a mjr. PhDr. Jaroslavovi Žďárovi, MBA, Ph.D. za ochotu konzultovat moji práci. Děkuji plk. Mgr. Lucii Jarešové za cenné rady.

Systém vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je analyzovat systém vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu. Popsat systém vzdělávání na všech úrovních poskytované zdravotní péče. Definovat nedostatky v systému vzdělávání vojenských zdravotníků, navrhnout případná možná řešení pro zlepšení stávajícího systému vzdělávání vojenských zdravotníků. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to analytickou a praktickou. Analytická část zobrazuje aktuální systém vzdělávání vojenských zdravotnických pracovníků v Armádě České republiky. Praktická část předkládá zpracované strukturované rozhovory se studenty oboru zaměřeného na vojenské zdravotnictví.

Klíčová slova: Armáda České republiky, vzdělávání, vojenský útvar, koncepce, celoživotní vzdělávání

System of education of members of the Army of Czech Republic focused on the military health service

Abstract

The aim of the bachelor's thesis is to analyse the system of education of members of the Army of the Czech Republic with a focus on the military health service. To describe the educational system at all levels of care provided. Define shortcomings in the system of education of military medics, propose any possible solutions to improve the existing system education of military medics. The bachelor's thesis is divided into two parts, analytical and practical. The analytical part shows the current system of military medical workers in the Army of the Czech Republic. The practical part presents processed structured interviews with the students of the field focused on the military healthcare.

Keywords: Army of Czech Republic, education, military unit, conception, lifelong learning

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Systém vzdělávání.....	14
3.2 Vymezení základních pojmů.....	14
3.2.1 Učení	14
3.2.2 Vzdělávání	14
3.2.3 Rozvoj.....	15
3.3 Pregraduální vzdělávání v AČR.....	15
3.3.1 Středoškolské vzdělávání	15
3.3.2 Vysokoškolské vzdělávání.....	16
3.3.3 Odlišnosti civilního a vojenského pregraduálního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů	17
3.4 Postgraduální vzdělávání AČR	18
3.4.1 Kurz základní přípravy	18
3.4.2 Kariérové kurzy	19
3.4.3 Odborná příprava	20
3.4.4 Jazyková příprava	20
3.4.5 Vševojskový výcvik.....	21
3.5 Odborné vzdělávání zdravotnického personálu	21
3.5.1 Odborné vzdělávání lékařského zdravotnického personálu.....	23
3.5.2 Odborné vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu.....	24
3.6 Celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků	24
3.6.1 Specializační vzdělávání lékařského zdravotnického personálu	25
3.6.2 Specializační vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu	26
3.6.3 Výkon odborné praxe lékařského zdravotnického personálu	27
3.6.4 Výkon odborné praxe vojenského lékařského zdravotnického personálu	27
3.6.5 Výkon odborné praxe nelékařského zdravotnického personálu	27
3.6.6 Výkon odborné praxe vojenského nelékařského zdravotnického personálu.....	28
3.6.7 Celoživotní vzdělávání lékařského zdravotnického personálu.....	28
3.6.8 Celoživotní vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu	29
3.7 Vzdělávání zdravotnického personálu v rámci AČR.....	30
3.8 Odborná příprava zdravotnických jednotek v rámci AČR.....	31
3.9 Příprava určených jednotlivců v rámci AČR	32
3.10 Psychologická služba	33

3.10.1	Odborné vzdělávání vojenských psychologů.....	34
3.11	Veterinární služba.....	34
3.11.1	Odborné vzdělávání veterinárních lékařů	35
3.12	Ekonomická náročnost specializačního vzdělávání lékařů v ČR.....	35
4	Praktická část	36
4.1	Analýza systému vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu	36
4.1.1	Charakteristika výzkumného vzorku	36
4.1.2	Dotazníkové šetření.....	36
4.1.3	Realizace dotazníkového šetření	36
4.1.4	Pilotní průzkum.....	37
4.2	Cíl práce	38
4.3	Hypotézy	38
4.4	Dotazníkové šetření	38
4.5	Vyhodnocení hypotéz.....	61
5	Výsledky a diskuse	62
5.1	Výsledky.....	62
5.2	Diskuse	65
5.2.1	Diskuse k otázce pohlaví respondentů	65
5.2.2	Diskuse k otázce Motivace ke studiu	66
5.2.3	Diskuse k otázce na zájem o pokračování po ukončení studia ve zdravotnické kariéře u AČR.....	70
5.2.4	Diskuse k otázce zda by studenti dle svých dosavadních zkušeností doplnili něco do náplně výuky?	73
6	Závěr.....	75
7	Seznam použitých zdrojů.....	77
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	83
8.1	Seznam obrázků	83
8.2	Seznam tabulek.....	83
8.3	Seznam grafů	84
8.4	Seznam použitých zkratk.....	85
Přílohy		86

1 Úvod

Výběr tématu práce byl ovlivněn několika následujícími faktory. Sama jsem vojákyní z povolání sloužící ve zdravotnické službě Armády České republiky. Vysílané kontingenty naší armády získaly v uplynulých desetiletích svou prací v mezinárodních zahraničních operacích uznání od mnoha koaličních partnerů. Mezi nejvíce uznávané jednotky patří vojenští chemici a zdravotníci, kteří svou prací prokázali velmi dobré profesionální i osobností kvality.

Tato práce má zhodnotit úroveň přípravy vojáků se zaměřením na vzdělávání zdravotnických profesionálů. Porovnat případné odlišnosti od civilního systému vzdělávání a na základě zkušeností vojenských zdravotníků navrhnout případná možná opatření ke zlepšení kvality vojenského odborného vzdělávání.

Stát se vojákem z povolání vyžaduje velkou dávku sebezapření a touhu po vlastním zlepšování se a posouvání svých hranic. Motivace ke vstupu do Armády České republiky je různá: vlastenectví, získání zkušeností v zahraničních operacích, možnost osobního rozvoje a vzdělávání se, zlepšování fyzické kondice. Vstup do armády je ve společnosti považován za velký projev vlastenectví. Služba v AČR je často chápána jako možnost podpořit svou zem, ochota pracovat v její prospěch.

Osobní rozvoj a vzdělávání je dlouhodobá celoživotní strategie, která zahrnuje pregraduální, postgraduální studium a následně celoživotní vzdělávání. Získání zkušeností v zahraničních operacích vyžaduje dlouhodobou přípravu na území ČR, zahrnující širokou škálu témat. U zlepšování fyzické kondice je podstatná pravidelnost fyzické aktivity, kdy dochází k rychlému progresu.

V některých oborech je celoživotní vzdělávání nutností a je zakotveno zákonem. Mezi tyto obory patří například pedagog, adiktolog, psycholog, advokát, odborný znalec, farmaceut, fyzioterapeut, všeobecná sestra atd. Stejně tak civilní i vojenští zdravotničtí pracovníci – lékaři, farmaceuti, nelékařský zdravotnický personál, fyzioterapeuti, mají povinnost vzdělávání se danou zákonem. Navíc k této povinnosti je nutné tyto příslušníky Armády České republiky vzdělávat i v odbornostech vojenských.

Vojenská zdravotnická služba zabezpečuje komplexní zdravotnické zabezpečení příslušníků ozbrojených sil, včetně služby psychologické i veterinární.

Zadané téma je velmi obšírné a při jeho zpracování do mé bakalářské práce nebylo možné dodržet stanovený rozsah stran. Důvodem jsou specifika problematiky ve vzdělávání příslušníků AČR ve srovnání s civilní legislativou. Nelze opomenout ani specifické plnění úkolů zdravotnické služby AČR.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je analyzovat systém vzdělávání příslušníků Armády České republiky se zaměřením na vojenskou zdravotní službu. Popsat stávající systém vzdělávání ve všech úrovních poskytované zdravotní péče. Definovat nedostatky v systému vzdělávání vojenských zdravotníků, navrhnout případná možná řešení pro zlepšení stávajícího systému vzdělávání vojenských zdravotníků.

2.2 Metodika

Metodika je založena na studiu příslušných právních předpisů, vnitřních předpisů, odborné literatury. V závěrečné práci je následně využita metodika kvantitativního výzkumu, při které byli prostřednictvím strukturovaných rozhovorů osloveni studenti příslušného oboru zaměřeného na vojenské zdravotnictví.

3 Teoretická východiska

3.1 Systém vzdělávání

V České republice je systém vzdělávání v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, řídí se dvěma různými zákony. Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále školský zákon) se vztahuje na nižší stupně vzdělávání, jako jsou mateřské, základní, střední školy, vyšší odborné školy atd. Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále zákon o vysokých školách) zahrnuje vysoké školy a dále studijní programy, celoživotní vzdělávání na vysokých školách.

3.2 Vymezení základních pojmů

Abychom mohli posoudit efektivitu vzdělávacího systému, je nezbytné přesně vymezit klíčové pojmy spojené s tímto procesem. V literatuře se často objevují termíny vzdělávání, rozvoj a učení, přičemž klíčový rozdíl spočívá v přístupu k dané aktivitě. Vzdělávání je obvykle časově omezená a plánovaná činnost, zatímco rozvoj se odehrává spontánněji a méně formálně, často bez plánovaného scénáře. Učení, na druhou stranu, probíhá neustále a podvědomě, jak v pracovním, tak v sociálním kontextu, přičemž je to kontinuální proces (Kulhavý, a další, 2015). Cílem tréninku je příprava a zlepšování se v určité dovednosti, získání zkušeností a schopností.

3.2.1 Učení

Učení je komplexní proces, který zahrnuje adaptaci na nové informace a prostředí, posunuje chování, dovednosti, znalosti, postoje a schopnosti na další úroveň (Armstrong, a další, 2014). Je klíčovým prvkem vývoje jedince a přizpůsobení se životním podmínkám a novým situacím. Vzdělávání je zařazeno do organizovaného učení a je na něj upírána větší pozornost (Čopíková, a další, 2015).

3.2.2 Vzdělávání

Organizovaný způsob učení s určeným začátkem i koncem je vzdělávání (Čopíková, a další, 2015). Cílem vzdělávání je získání poznatků, kompetencí nebo nové způsobilosti

umožňující zapojení v některé společenské sféře (Prog-1-3, 2021). Součástí vzdělávání jsou všeobecné vzdělávání, výcvik neboli odborné vzdělávání. Vznikem nerovnosti mezi nároky na pracovní místo a schopnostmi, dovednostmi, znalostmi dochází k potřebě vzdělávání v organizaci a následně k zhodnocení jeho efektivity (Šikýř, 2014). Cílem všeobecného vzdělávání je získat znalosti, zkušenosti a dovednosti v celém rozsahu života. Uplatňování procesů, pomáhajících k osvojení znalostí, zkušeností a dovedností je cílem odborného vzdělávání. Znalosti, zkušenosti a dovednosti, získané v rámci odborného vzdělávání, jsou využitelné pro spokojený výkon práce (Armstrong, a další, 2014). Způsoby vzdělávání lze rozlišit podle místa, kde se konají a to buď na pracovišti – adaptační proces, koučing, mentoring nebo mimo něj – konference, přednášky, semináře, workshopy (Šikýř, 2014).

3.2.3 Rozvoj

Rozvoj jako takový představuje požadovanou změnu zlepšování schopností, znalostí a dovedností. Tento proces je dosažen vzdělávacími aktivitami, zaměřenými na plnění náročnějších a odpovědnějších úkolů zaměstnance (Čopíková, a další, 2015). Důležitou součástí je seberozvoj, jako součást celoživotního učení jedince. Jde o proces zdokonalování sebe sama v různých směrech, včetně mentálního, emocionálního, fyzického, profesního i sociálního (Folwarczna, 2010).

3.3 Pregraduální vzdělávání v AČR

3.3.1 Středoškolské vzdělávání

Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany (dále VŠMT) je jediná vojenská střední škola v ČR. Její role spočívá v komplexní přípravě mladých lidí, kteří jsou plni odhodlání a motivace na svou budoucí vojenskou dráhu nebo na studium na vojenské vysoké škole. Během studia žáci získají plnohodnotné středoškolské vzdělání, ukončené maturitní zkouškou. Kromě obvyklých všeobecných a odborných předmětů se u VŠMT klade zvláštní důraz na výuku anglického jazyka, zlepšování fyzické kondice a nabízí jedinečné znalosti a dovednosti, které žáci získávají prostřednictvím specializovaných předmětů s vojenským zaměřením. Hlavním posláním VŠMT je vychovávat budoucí vojenské profesionály s respektem k nejlepšími demokratickým tradicím naší země. Toto úsilí je postaveno na sdílení, dodržování a podpoře uznávaných

vojenských hodnot, jako jsou odpovědnost a smysl pro povinnost, obětavost, týmová spolupráce, odvaha, věrnost a čest (Vojenská střední škola).

Vojenská střední škola zajišťuje vzdělávání v těchto maturitních oborech (Vojenská střední škola):

- Vojenské lyceum
- Elektrotechnika – specialista vzdušných sil
- Elektrotechnika – ICT specialista
- Strojírenství.

Dálkově zajišťuje primárně pro vojáky AČR, kteří již získali výuční list a potřebují maturitu pro svoji další kariéru, vzdělávání v oboru:

- Podnikání.

Vyšší odborná škola poskytuje vzdělávání vojákům z povolání a civilním zaměstnancům rezortu MO v oboru:

- Ochrana vojsk a obyvatelstva při krizových situacích.

3.3.2 Vysokoškolské vzdělávání

Vojenské vysokoškolské vzdělávání v ČR zajišťuje jediná veřejná vojenská vysoká škola a tou je Univerzita obrany Brno (UNOB). UNOB zaujímá významný post v přípravě profesionálních důstojníků AČR dle standardů NATO. UNOB poskytuje vzdělání, výzkum a školení pro vojenské profesionály a odborníky, kteří působí v oblasti bezpečnosti a obrany státu dle potřeb AČR, státní správy a dalších smluvních závazků. Studium poskytuje absolventům komplexní soubor znalostí, které jsou zásadní pro efektivní řízení a velení. Dovednosti ve velení a vedení jsou rozvíjeny především prostřednictvím praktického vojenského výcviku, který probíhá během studia a ve spolupráci s Velitelstvím výcviku – Vojenskou akademií Vyškov. Studenti jsou připravováni na budoucí roli profesionálních vojáků AČR. Důraz je kladen zejména na formování jejich osobnosti jako velitelů, odborných náčelníků a lékařů. Studenti jsou teoreticky i prakticky vedeni psychické odolnosti, jazykové vybavenosti i ve fyzické kondici (Univerzita obrany).

Uchazeči přijatí k prezenčnímu vojenskému studiu mohou, pokud splní určité požadavky pro službu vojáka z povolání, být vybráni pro služební poměr vojáka z povolání. Po schválení jsou zařazeni do hodností vojína a přiděleni k výcvikovému zařízení AČR, kde absolvují základní výcvik před zahájením samotného studia. Tímto krokem se studenti stávají oficiálními zaměstnanci MO a jsou povinni plnit daňové i sociální povinnosti.

Odpadáva jim nárok na určitá daňová zvýhodnění a nárok na sociální dávky. Po dokončení základního výcviku, který obvykle končí k 1. říjnu, jsou povýšeni do hodnosti svobodníka a zařazeni na UNOB do pozice studujícího na vysoké vojenské škole ve vstupním studiu – čekatel (Univerzita obrany).

UNOB lze studovat na fakultách (Univerzita obrany):

- Vojenský leadership
- Vojenské technologie
- Vojenské zdravotnictví

v ústavech:

- Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Vyškov
- Ústav zpravodajských studií Brno

centrech:

- Centrum bezpečnostních a vojensko-strategických studií Brno
- Centrum jazykového vzdělávání Brno
- Centrum tělesné výchovy a sportu Brno

Univerzita obrany zabezpečuje přípravu profesionálů na základě specifických požadavků Ministerstva obrany a AČR. Základním specifickým požadavkem je potřeba přípravy vojenského lékařského personálu v odbornostech, které najdou uplatnění při poskytování ambulantní i lůžkové péče ve zdravotnických zařízeních vojenského poskytovatele. Dalším specifickým požadavkem je příprava nelékařského personálu cíleně v oborech zdravotnický záchranář a všeobecná sestra.

3.3.3 Odlišnosti civilního a vojenského pregraduálního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů

Vlastní lékařské pregraduální vzdělávání absolvují studenti FVZ UO na Lékařské fakultě UK Hradec Králové a je shodné s civilními lékaři. Specifikem je absolvování dalších předmětů, kurzů a zkoušek v gesci FVZ UO. Cílem prohloubeného vzdělávání je připravit vojenské lékaře vojáky z povolání na poskytování zdravotních služeb za podmínek, které jsou specifické pouze pro krizové situace nebo vojenské operace na území ČR nebo mimo území ČR. Vojenský lékař profesionál musí být schopen práce nejen v polních zdravotních zařízeních AČR, ale rovněž jako příslušník mnohonárodního zdravotnického zařízení

ve vojenských operacích NATO. Je třeba, aby se mimo zdravotnických právních předpisů ČR orientoval ve standardizovaných dohodách o poskytování zdravotních služeb používaných v rámci NATO. Pro příklad lze jmenovat např. vojenskou toxikologii, válečnou chirurgii, organizaci a taktiku vojenské zdravotnické služby, systém třídění hromadných ztrát v průběhu vojenské operace, poskytování zdravotních služeb v polních podmínkách nebo podmínkách CBRN a další. Mimo těchto lékařsko-odborných znalostí musí splnit požadavky vojensko-odborné, které se liší podle hodnotního stupně a konkrétní zastávané funkce.

3.4 Postgraduální vzdělávání AČR

Významnou součástí ozbrojených sil České republiky je Armáda České republiky. Bílá kniha o obraně stanovuje na první místo nábor, vzdělávání, výchovu kvalitních vojáků a civilních zaměstnanců a péči o ně. Proces vzdělávání příslušníků AČR se zaměřuje na profesní růst a rozvoj jednotlivce. Vzhledem k velikosti armády, nelze v rámci přijímacího procesu vybírat jen plně vzdělané zájemce. Personální řízení má proto za cíl umožnit příslušníkům AČR vyšší všeobecné vzdělání, odbornou kvalifikaci a využít nabyté vědomosti, znalosti, zkušenosti a dovednosti (Bílá kniha o obraně, 2023).

Při výstavbě vzdělávacího systému lze zahájit zjištěním vzdělávacích potřeb, následně zpracovat koncepci a projekt vzdělání, konečnou fází je realizace a hodnocení účinnosti systému (Mužík, 1999). Součástí procesu vzdělávání je víceúrovňové vzdělávání, počínaje kurzem základní přípravy, následuje kariérová příprava a odborná příprava. Součástí procesu vzdělávání je jazyková příprava a výcvik. U lékařského a nelékařského zdravotnického personálu je součástí vzdělávání také celoživotní vzdělávání se. Zdravotnický personál je profesionálně připravován pro vysoce odborné činnosti (Zitková, a další, 2019).

3.4.1 Kurz základní přípravy

Každý voják z povolání na začátku své vojenské kariéry absolvuje kurz základní přípravy. Iniciační příprava vojáka k získání základních dovedností, vědomostí a návyků je cílem kurzu základní přípravy (Prog-1-1, 2021). Kurz je zaměřen na základní dovednosti vojáka, tj. taktická, bojová činnost na bojišti i mimo něj, formování morální integrity, vnitřního ztotožnění se se souborem morálních hodnot vojáka – příslušníka ozbrojených sil

ČR, jako jsou vlastenectví, odpovědnost a smysl pro povinnost, spravedlnost, obětavost, odvaha, věrnost a čest (Prog-1-1, 2021). Rekruti dále absolvují různé druhy odborné přípravy – střeleckou, chemickou, zdravotnickou, spojovací, zpravodajskou, pořadovou, fyzickou atd. Bez ohledu na dosažený stupeň vzdělání u jednotlivých vojáků. Přístup instruktorů k rekrutům je definován třemi slovy – voják, střelec, sportovec (Prog-1-1, 2021). Výcvikový rozsah kurzu je 31 dní – 240 hodin v nepřetržitém režimu, tzn. bez možnosti opuštění prostoru kasáren, kde se kurz koná. Důležitou součástí přípravy je psychologická příprava, proces vedoucí ke zlepšování psychické připravenosti vojenských profesionálů, kde základem je teoretická příprava a navozování náročných situací při výcviku (Pub-12-86-01, 2006).

3.4.2 Kariérové kurzy

Pro výkon služby vojáka z povolání je nutné absolvovat po kurzu základní přípravy kariérový kurz, který má předepsaný v kvalifikačních požadavcích na dané systematizované místo.

V souladu s koncepcí přípravy MO (MO ČR, 2019) jsou kariérové kurzy rozděleny:

- poddůstojnický kurz – utváří a formuje profil vojáka z povolání na nejnižších stupních velení v hodnostech desátník, četař a rotný;
- základní praporčický kurz – rozvíjí dovednosti správného plnění povinností na základních stupních velení a řízení v hodnostech rotmistr, nadrotmistr a praporčík;
- vyšší praporčický kurz – rozvíjí a prohlubuje schopnosti na nejvyšší úrovni velení v nedůstojnické rovině v hodnostech nadpraporčík a štábní praporčík;
- základní důstojnický kurz – rozvíjí plnění úkolů na základním velitelském stupni v hodnostech poručík, nadporučík a kapitán;
- kurz pro nižší důstojníky – specifický kurz vedoucí ke správnému velení na středním stupni, pouze pro hodnostní sbor kapitánů;
- kurz pro vyšší důstojníky – rozvíjí schopnosti velet na střední až vrcholové úrovni velení v hodnostech major, podplukovník;
- kurz generálního štábu – upevňuje schopnost velet získanou v kurzu pro vyšší důstojníky v hodnostech plukovník a brigádní generál;
- kurz pro generály – je pořádán pouze v zahraničí na určených vzdělávacích zařízeních pro hodnosti generál major, generál poručík a armádní generál.

System vysílání vojáků do kariérových kurzů se řídí RMO č. 9/2017 Stanovení pořadí vojáků z povolání pro realizaci personálních opatření systému řízení kariér. Kariérový kurz jako takový nelze nahradit jiným odborným vzděláním.

3.4.3 Odborná příprava

Odborná příprava je zaměřena na předání odborných dovedností a schopností zaměřených na konkrétní specializaci a požadavky na systematizovaném místě. Kurz je koncipován tak, aby absolvent splňoval kvalifikační a dovednostní požadavky stanovené popisem vykonávané činnosti na daném služebním místě, např. střelec, chemik, pyrotechnik, ženista. Jednotlivé odborné a speciální přípravy navazují na kurz základní přípravy a dále pokračuje příprava u jednotky (Prog-1-1, 2021). Odborné programy přípravy jednotek AČR vycházejí z platných vnitřních předpisů a vojenských publikací řešících problematiku přípravy příslušníků AČR a plánování a hodnocení přípravy vojsk AČR (Prog-1-3, 2021). Odborné vzdělávání zdravotnického personálu v rezortu MO upravuje vojenský předpis Zdrav-1-1, ve kterém rozsah a forma neodpovídají současným požadavkům. V roce 2019 byl vydán Metodický pokyn ředitele OVZdr SPod MO č. 8/2019 Vzdělávání zdravotnického personálu, který reagoval na změny v legislativě z roku 2017 a jeho cílem je zabezpečení podmínek k udržení způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v souladu s aktuální legislativou a vzdělávání nad požadavky dle obecně závazných předpisů ČR s ohledem na specifické úkoly v rezortu MO. Metodický pokyn je platný pro vojáky z povolání zařazené na systematizovaná místa v rezortu MO určená pro výkon zdravotnického povolání (Schvach, MP).

3.4.4 Jazyková příprava

V současné době je jazyková příprava naprosto základním požadavkem na všech úrovních AČR. Příslušníci na základních výkonných pozicích potřebují schopnost dorozumění se při výkonu a plnění zadaných úkolů. Příslušníci zařazení na služebních místech na úrovni štábů a velení jednotek využívají znalost cizího jazyka ke komunikaci v rámci řízení a velení jednotky. Velitelé na strategické úrovni velení jsou schopni se dorozumět v mezinárodním prostředí s cílem dojít ke společnému způsobu plnění zadaných cílů. Pokud voják nesplňuje kvalifikační úroveň znalosti cizího jazyka stanovenou

na systematizovaném místě a je předpoklad jeho povýšení, je možnost vojáka odeslat v souladu s RMO č. 57/2019 Věstníku Ministerstva obrany na jazykový kurz.

3.4.5 Vševojskový výcvik

Výcvik jednotlivce a jednotek je cílená, organizovaná, soustavná, odborně vedená aktivita. Při výcviku dochází ke sladění činnosti jednotky při bojových situacích, k zvládnutí praktických dovedností a návyků, nezbytných k přípravě a vedení boje (Prog-1-3). Součástí výcviku je ochrana zdraví jednotlivce a jednotky, tato příprava zahrnuje trénink využívání všech dostupných prostředků, způsobů a možností ochrany, od svépomoci až po vzájemné pomoci na bojišti (Pub-41-00-01, 2007).

Součástí výcviku je (Pub-41-00-01, 2007):

- Výcvik jednotlivce – individuální příprava jednotlivce v základních, odborných a speciálních směrech, získané teoretické znalosti je důležité pravidelně prakticky procvičovat (zkušenosti č. 4/2012);
- Výcvik jednotek a štábů – zahrnuje intenzivní výcvik v polních podmínkách, v připravenosti na bojové i nebojové operační nasazení nejen na území České republiky a i mimo něj (např. Polsko, Německo, Velká Británie).

Součástí výcviku je psychologická příprava se zaměřením na (Pub-12-86-01, 2006):

- zvládnutí zátěže, zvládnutí bojového stresu;
- dynamika, tvorba a vedení vojenských týmů, sociální skupiny malého rozsahu;
- sociální řízení vojenských útvarů a zařízení, kompetence jejich manažerů;
- využití psychologických poznatků v podmínkách vojenské praxe;
- vedení psychologické přípravy pro velitele.

3.5 Odborné vzdělávání zdravotnického personálu

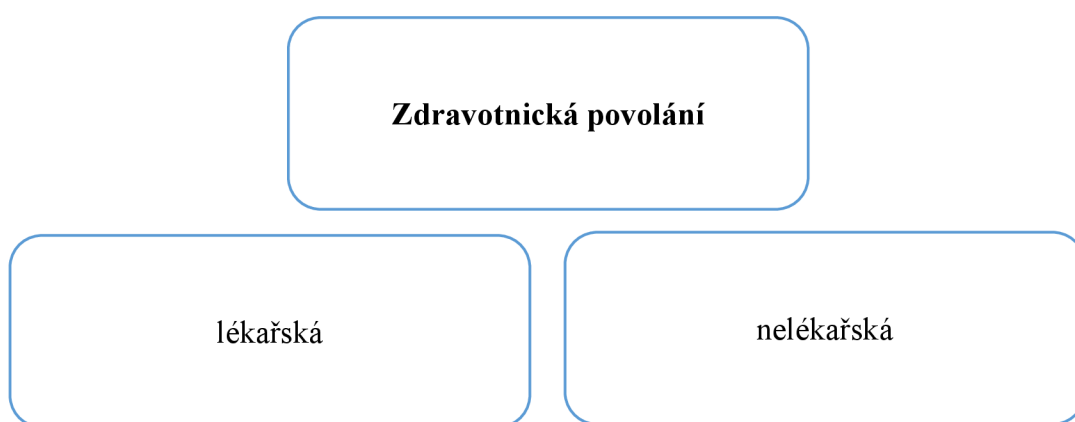
Zdravotnický personál poskytující péči je vzděláván v souladu se zákonem, který reaguje na normy EU a stanovuje možnosti jak získat způsobilost k vykonávání zdravotnického povolání a nutnost celoživotního vzdělávání. Zdravotnický personál je vzděláván v souladu se zákonem o získávání odborné způsobilosti lékařů a zákon č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče

a o změně souvisejících zákonů (dále zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Zákon o získávání odborné způsobilosti lékařů stanovuje způsob vzdělávání zdravotnického lékařského personálu a zákon o nelékařských zdravotnických povoláních způsob vzdělávání nelékařských zdravotnických povolání. Pro zajištění vzdělávání je potřeba dostatečná příprava, podmínky, prostory, materiální a technické zázemí a vzdělávací programy na správné úrovni (Šikýř, 2014).

Metodický pokyn ředitele SVZdr SPOd MO vymezuje následující základní pojmy:

- Specializační příprava vojenských lékařů a farmaceutů – vzdělávání v souladu se zákonem č. 95/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta (dále zákon o získávání odborné způsobilosti lékařů) a současně plnění specializačního vzdělávacího plánu určeného hlavním odborníkem příslušného oboru.
- Odborná stáž k udržení odborné a specializované způsobilosti vojenských lékařů, farmaceutů a nelékařského zdravotnického personálu – stáž na pracovištích vojenských poskytovatelů služeb dle vyhlášky č. 156/2015 Sb. o podmínkách poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli, oborech ambulantní péče, u kterých voják z povolání může uplatnit svobodnou volbu poskytovatele zdravotních služeb, a podmínkách organizace plnění úkolů vojenských fakultních nemocnic (dále vyhláška o podmínkách poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli) nebo na pracovištích civilních poskytovatelů zdravotních služeb schválených ministryní obrany, v rozsahu dle systematizovaného místa.
- Výkon zdravotnického povolání nelékařského zdravotnického personálu – činnosti při poskytování zdravotní péče – ošetrovatelské, preventivní, diagnostické, léčebné, léčebně-rehabilitační, lékárenské, neodkladné a anesteziologicko-resuscitační (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Dále také řídicí, metodická, koncepční, kontrolní, výzkumná a vzdělávací činnost v příslušném oboru, činnost související s poskytováním zdravotní péče vykonávaná pro potřeby rezortu MO (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

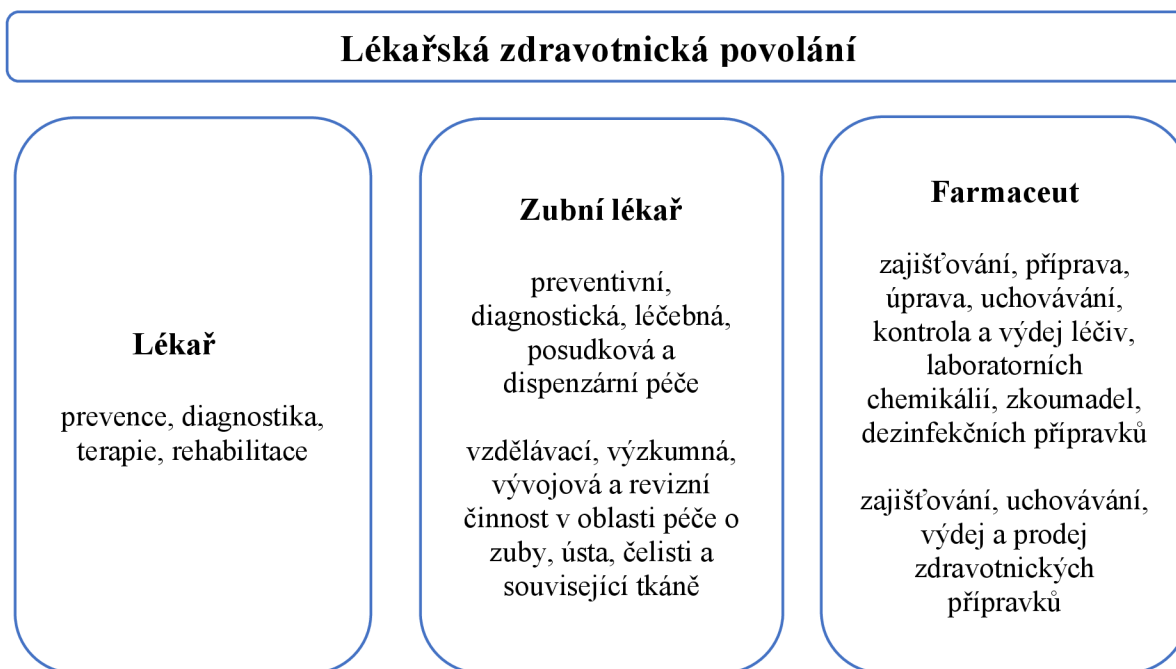
- Hlavní odborník Vojenské zdravotnické služby – odborný poradní orgán ředitele sekce vojenského zdravotnictví MO, připravující podklady a stanoviska pro jednotné řízení a poskytování zdravotních služeb, vědecké práce a vědecko-technický rozvoj, profesní vzdělávání a výcvik v příslušném oboru
- Specializační vzdělávací plán – program vzdělávacího specializačního oboru pro danou specializaci doplněný o požadavky hlavních odborníků Vojenské zdravotnické služby pro poskytování zdravotní péče v rezortu MO.

Obrázek 1 Rozdělení zdravotnických povolání vlastní zpracování dle nzip.cz

3.5.1 Odborné vzdělávání lékařského zdravotnického personálu

Vzdělávání zdravotnického lékařského personálu se řídí zákonem o získávání odborné způsobilosti lékařů. Po ukončení studia v daném oboru lékař dosahuje odborné způsobilosti k výkonu povolání, následuje získání specializace (atestace), dokladující jeho odbornou připravenost k vykonávání povolání v daném užším oboru (např. chirurgie, klinická stomatologie, klinická farmacie atd.). Tito odborníci mají dále povinnost celoživotního vzdělávání. Podle zákona č. 220/1991 Sb. zákona České národní rady o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře (dále zákon České národní rady) dokladují její plnění profesním komorám (Ministerstvo zdravotnictví České republiky).

Obrázek 2 Lékařská zdravotnická povolání vlastní zpracování dle nzip.cz

3.5.2 Odborné vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu

Vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu se řídí zákonem o nelékařských zdravotnických povoláních. Někteří nelékařští zdravotničtí pracovníci jsou po ukončení odborné přípravy schopni vykonávat své povolání. Jiní mají výkon povolání podmíněn dalším specializačním vzděláváním. Dále lze nelékařský personál rozdělit na personál pracující pod dohledem nebo pod přímým vedením. Nelékařský zdravotnický personál má stanovenou povinnost celoživotního vzdělávání – atestace, certifikační kurzy (Ministerstvo zdravotnictví České republiky).

3.6 Celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků

Celoživotním vzděláváním zdravotníků je zajištěna obnova, zvýšení a prohloubení kompetencí dle nejnovějších vědeckých poznatků a studií (Vévoda, a další, 2013). Potřebu celoživotního vzdělávání popisuje Mužík, který říká, že, tato potřeba roste současně s dynamickou změnou prostředí, s klesající ochotou přijímat omyly a chyby a nutností flexibility v životě (Mužík, 1999). Množství vzdělávacích povinností zdravotnického personálu AČR mnohdy vede k absenci postgraduálního vzdělávání vojenských

zdravotníků. Nedostatek vzdělávání může způsobovat zhoršení kvality poskytované péče, protože v tomto oboru probíhají rychlé změny jak v oblasti léčby, tak technologií používaných v denní praxi (Hekelová, 2018).

NATO standard AJP-4-10 stanovuje schopnosti a dovednosti zdravotnické služby AČR v rámci Severoatlantické aliance. Vzdělávání zdravotníků je nutné přizpůsobit dosažení stanovených cílů.

Zákon o získávání odborné způsobilosti lékařů a zákon o nelékařských zdravotnických povoláních stanovují způsoby celoživotního vzdělávání:

- Specializační vzdělávání
- Certifikované kurzy
- Inovační kurzy v akreditovaných zařízeních
- Odborné stáže v akreditovaných zařízeních
- Školící akce, konference, kongresy a sympozia v České republice a v zahraničí
- Publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, tvorba standardu nebo nového postupu, účast na odborně vědeckých aktivitách
- Kurzu v e-learningové podobě
- Studium odborné literatury
- Studium navazujících studijních programů
- Klinické stáže v akreditovaných zařízeních v ČR nebo v zařízení s obdobným statutem v zahraničí.

3.6.1 Specializační vzdělávání lékařského zdravotnického personálu

Zákon o získávání odborné způsobilosti lékařů lékařskému personálu stanovuje povinnost specializačního a celoživotního vzdělávání. Odborná způsobilost je základním krokem k zahájení specializačního vzdělávání. Zákon o získávání odborné způsobilosti lékařů stanovuje způsob zařazení do specializačního vzdělávání na základě žádosti podané uchazečem a doložení dokladů odborné specializace a průkaz odbornosti a dále je možné podat žádost o změně zařazení lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta. Specializační vzdělávání lze absolvovat v akreditovaném zařízení pod vedením školitele, kterým může být pouze zdravotnický pracovník splňující podmínky dané zákonem o získávání odborné způsobilosti lékařů. Po splnění stanovených vzdělávacím programem je možné podat přihlášku k atestační oborové komisi ke složení atestační zkoušky a po jejím úspěšném složení je uchazeči vydán diplom o specializaci v souladu se zákonem o získávání odborné

způsobilosti lékařů. Zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů (dále zákon o zpracování osobních údajů) stanovuje formu a způsob vedení evidence osobních údajů osob zařazených do specializačního vzdělávání nebo k doplnění praxe.

V podmínkách MO jsou držiteli akreditace MZ ČR pro specializační vzdělávání lékařů:

- Centra zdravotních služeb (všeobecný praktický lékař)
- Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice p.o.
- Vojenská nemocnice Brno p.o.
- Vojenská nemocnice Olomouc p.o.

Specializační vzdělávání dle zákona o získávání odborné způsobilosti lékařů:

- Certifikovaný kurz
 - nástavbový obor – získání zvláštní způsobilosti k činnostem prohlubujícím specializovanou způsobilost, nenahrazuje odbornou nebo specializovanou způsobilost
 - funkční kurz – prohloubení znalostí a dovedností, nenahrazuje získání odborné, specializované, zvláštní specializované způsobilosti lékaře, zubního lékaře, farmaceuta
 - celoživotní vzdělávání – samostatné studium odborné literatury, účast na kurzu, školící akci, semináři, konferencích a kongresech v České republice a v zahraničí, absolvování klinické stáže, vědecké aktivity, publikační a pedagogická činnost, vědecko-výzkumná činnost.

3.6.2 Specializační vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu

Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních a vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků (dále vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků) zahrnují povinnost specializačního vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu v pokročilých vzdělávacích programech a kurzech. Tyto programy umožňují získat hlubší znalosti a dovednosti ve svém oboru. Specializační vzdělávání je prováděno prostřednictvím kurzů, certifikátů nebo postgraduálních studií na univerzitách, zdravotnických školách nebo prostřednictvím kurzů a školení poskytovaných zdravotnickými institucemi či specializovanými organizacemi. Cílem těchto programů je poskytnout odborníkům v nelékařských oborech širší a hlubší povědomí o jejich oboru, což vede ke zlepšení kvality péče poskytované pacientům. AČR rozvíjí specializační

vzdělávání u všeobecných sester v široké škále jejich uplatnění v poskytování lůžkové i ambulantní péče. Specialisti zdravotničtí záchranáři jsou klíčovými AČR zejména v situacích, kde je rychlá a specializovaná péče nezbytná, např. krizové situace, přírodní katastrofy nebo v bojových podmínkách, v rámci přednemocniční péče.

3.6.3 Výkon odborné praxe lékařského zdravotnického personálu

Součástí specializačního vzdělávání lékaře, který je zařazen do specializačního vzdělávání podle zákona o získávání odborné způsobilosti lékařů, je odborná praxe, jejíž délku stanoví vzdělávací program. Vzdělávací program určí členění, rozsah a obsah samotného vzdělání ve specializovaném výcviku a to včetně doplňkové praxe a typu pracoviště. Program dále určuje požadované teoretické znalosti, praktické dovednosti a nezbytné podmínky pro získání odborné způsobilosti. Program také stanovuje obsah teoretické části specializačního vzdělávání. Odborné praxe probíhají v akreditovaných zařízeních jako celodenní průprava v rozsahu stanovené pracovní doby v souladu se zákonem o získávání odborné způsobilosti lékařů.

3.6.4 Výkon odborné praxe vojenského lékařského zdravotnického personálu

Vojenským lékařům a farmaceutům umožňuje rezort MO získat odbornou způsobilost a specializované dovednosti prostřednictvím odborných stáží. Plánování těchto stáží je v rukou vedoucích organizačních celků rezortu MO, a stáže mohou být prováděny na různých zdravotnických pracovištích, včetně vojenských i civilních zařízení. Rozsah a podmínky stáží se liší podle konkrétní pozice vojenského lékaře nebo farmaceuta. Odborné stáže jsou součástí procesu zajištění a udržení odborné kvalifikace pro práci v rámci rezortu MO (OP SVZdr MO, 2021). Odbornou praxi vojenských zdravotnických pracovníků lze absolvovat pouze v prostorech schválených z úrovně Ministryně obrany.

3.6.5 Výkon odborné praxe nelékařského zdravotnického personálu

Odborná praxe nelékařského personálu v souladu se zákonem o nelékařských zdravotnických povolání se týká pracovních zkušeností a činností, které nezdravotničtí pracovníci vykonávají v rámci své profese. Odborná praxe zahrnuje praktické uplatnění dovedností a znalostí ve zdravotnickém prostředí. To zahrnuje péči o pacienty, diagnostické procedury, poskytování péče, sledování stavu pacientů, administrativní práci spojenou

se zdravotní péči a mnoho dalších činností v rámci konkrétního povolání. Praxe je důležitá pro rozvoj dovedností, získání znalostí a zlepšení schopností vykonávat své povolání efektivně a odpovědně. Během praxe nelékařský zdravotnický získává praktické zkušenosti a setkává se s různými situacemi, což přispívá k jejich profesnímu růstu a schopnosti poskytovat kvalitní péči pacientům.

3.6.6 Výkon odborné praxe vojenského nelékařského zdravotnického personálu

Odborné stáže vojenského nelékařského zdravotnického personálu pro udržení způsobilosti jsou absolvovány v souladu s rozhodnutím vedoucího organizačního celku na pracovištích vojenských poskytovatelů zdravotních služeb, popř. na civilních pracovištích schválených ministrem obrany se souhlasem ředitele sekce vojenského zdravotnictví MO (OP SVZdr MO, 2021).

OP SVZdr MO dále stanoví rozsah odborných stáží následovně (OP SVZdr MO, 2021):

- Stálé: v rozsahu překračujícím polovinu fondu doby služby, vhodné pro příslušníky polních nemocnic, zdravotnické roty, specializované jednotky atd.;
- Střední délky (20% - 50% pracovní doby): vhodné pro pracovníky s kvalifikací zdravotnický záchranář u praporek a plukovních obvazíšť, na stanovištích přednemocniční péče, odděleních urgentní nebo akutní lůžkové péče intenzivní;
- Střední délky (20% - 50% pracovní doby): vhodné pro všeobecné sestry u praporek a plukovních obvazíšť, kdy polovinu doby výkonu odborné stáže absolvují na odděleních urgentní lůžkové péče a druhou polovinu na ambulantních centrech rezortu MO;
- Pro nové absolventy (50% pracovní doby): vhodné pro absolventy FVZ UO a zdravotnické záchranáře po dobu prvního roku po ukončení studia na odděleních urgentní nebo intenzivní péče;
- Jeden den v týdnu: vhodné pro nelékařský zdravotnický personál zařazený na štábních a pedagogických místech.

3.6.7 Celoživotní vzdělávání lékařského zdravotnického personálu

Jako je zákonem o získávání odborné způsobilosti lékařů stanovena povinnost specializačního vzdělávání je stejným zákonem stanovena povinnost celoživotního

vzdělávání se všem lékařům, zubním lékařům a farmaceutům vykonávajícím zdravotnické povolání. Prohloubení kvalifikace formou celoživotního vzdělávání se řídí zákonem č. 262/2006 Sb. zákoník práce (dále zákoník práce). Mezi organizátory a pořadatele celoživotního vzdělávání lékařského personálu patří ministerstva, vysoké školy formou přípravy studentů pro výkon zdravotnického povolání, Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora, Česká lékárnická komora, akreditovaná pracoviště ve spolupráci s odbornými lékařskými společnostmi, poskytovateli zdravotních služeb, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Českou správou sociálního zabezpečení a další pověřené organizace, které vydají potvrzení o účasti na školicí akci. Na základě žádosti je pověřenou organizací lékaři vydán „Průkaz odbornosti“ obsahující přehled o druhu a délce absolvované praxe, zápisu do specializačního vzdělávání a jeho průběhu, splněných atestačních zkouškách, doškolení a účasti na akcích v rámci celoživotního vzdělávání (zákon o získávání odborné způsobilosti lékařů). Celoživotní vzdělávání je prohlubování kvalifikace dle zákoníku práce.

3.6.8 Celoživotní vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu

Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních stanovuje povinnost celoživotního vzdělávání všech zdravotnických a jiných odborných pracovníků a dále definuje význam celoživotního vzdělávání následovně – obnova, zvýšení, prohloubení, doplnění vědomostí, dovedností a způsobilosti pracovníků pracujících ve zdravotnictví, tak aby drželi krok s rozvojem v oboru a nejnovějšími poznatky za účelem udržení bezpečnosti a účinku při výkonu povolání.

Celoživotní vzdělávání dle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních:

- Specializační vzdělávání
- Certifikované kurzy
- Inovační kurzy v akreditovaných zařízeních – odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnost, pro kterou je nutné obnovit znalosti a dovednosti
- Inovační kurzy pořádané poskytovateli zdravotních služeb – pro činnosti, které jsou součástí odborné způsobilosti
- Odborné stáže v akreditovaných zařízeních – získ odborné, specializované nebo zvláštní odborné způsobilosti pro konkrétní činnost
- Účast na školicích akcích, konferencích, kongresech, sympoziích

- Publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, vypracování standardu nebo nového postupu
- E-learningový kurz
- Samostatné studium odborné literatury

Možnou formou celoživotního vzdělávání nelékařského personálu je v souladu se zákonem o nelékařských zdravotnických povoláních je studium navazujících studijních programů – akreditovaný doktorský, magisterský a bakalářský studijní obor. Studijní obory na vyšší odborné škole svým zaměřením úzce souvisejí s odbornou příslušností pracovníka a navazující na získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání. Specializační vzdělávání, certifikované kurzy, inovační kurzy, odborné stáže se uskutečňují v akreditovaných zařízeních. Další způsoby celoživotního vzdělávání mohou provádět poskytovatelé zdravotních služeb nebo jiné fyzické či právnické osoby, včetně právnických osob jiných rezortů než Ministerstva zdravotnictví. Absolvování celoživotního vzdělávání se podle zákoníku práce považuje za prohlubování kvalifikace.

3.7 Vzdělávání zdravotnického personálu v rámci AČR

AČR má vytvořený systém vzdělávání postavený na vojenských školách a kariérových kurzech, ke vzdělávání využívá kapacity pro středoškolské a vysokoškolské vzdělávání vojáků (Bílá kniha o obraně, 2023).

Centrem vzdělávání zdravotníků v AČR je Fakulta vojenského zdravotnictví, která rozsahem svých činností zabezpečuje potřeby AČR (Univerzita obrany). FVZ UO zajišťuje v úzké spolupráci s civilními fakultami vysokých škol široké spektrum vzdělávání zdravotnického personálu pro AČR. Vzdělávání v akreditovaných oborech Vojenské všeobecné lékařství, Vojenské zubní lékařství a Vojenská farmacie zabezpečuje Univerzita Karlova, Lékařská fakulta a Farmaceutická fakulta Hradec Králové. V akreditovaném oboru Zdravotnický záchranář úzce fakulta spolupracuje s Fakultou zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Vojensko-medicínskou část zabezpečuje FVZ UO Hradec Králové (Univerzita obrany).

Fakulta vojenského zdravotnictví UO zahrnuje (Univerzita obrany):

- Katedra epidemiologie
- Katedra organizace vojenského zdravotnictví a managementu
- Katedra biologie

- Katedra toxikologie a vojenské farmacie
- Katedra vojenské chirurgie
- Katedra vojenského vnitřního lékařství a vojenské hygieny
- Katedra urgentní medicíny a vojenského všeobecného lékařství
- Katedra molekulární patologie a biologie

3.8 Odborná příprava zdravotnických jednotek v rámci AČR

V souladu s AJP-4.10 je podstatou odborné přípravy zdravotnických jednotek dosáhnout plné připravenosti k plnění úkolů a operačnímu nasazení podle předurčení jednotky. Cílem programů přípravy zdravotnických jednotek je dosažení nezbytných znalostí k zajištění kompatibility a interoperability v rámci mnohonárodnostních a koaličních sil s ozbrojenými silami členských států NATO (Prog-1-3/Zdrav, 2021).

Zdravotnické jednotky rezortu mají za úkol dosáhnout a udržet vysokou bojeschopnost jednotek AČR poskytováním základní léčebné a diagnostické péče, specializované, preventivní a posudkové péče, zabezpečováním hygienicko-epidemiologického dozoru a v prostoru nasazení také poskytovat přednemocniční neodkladnou péči, odsuny raněných a urgentní specializovanou péči (Prog-1-3/Zdrav, 2021).

Předměty odborné přípravy zdravotnických jednotek

Základy práva pro zdravotnické jednotky legislativní pohled na poskytování péče, získání přehledu o národních a koaličních legislativních rámcích poskytování zdravotní péče v míru, v různých druzích operací i v krizových stavech	Organizace vojenské zdravotnické služby podmínky poskytování zdravotnického zabezpečení - zdravotnický materiál, znalosti v oblasti hlášení, ochrana zdraví cvičících vojsk znalosti o úkolech zdravotnického, hygienicko-protiepidemického zabezpečení, léčebně-odsunovém systému	Taktika vojenské zdravotnické služby druhy zdravotnických odsunů, zdravotnický průzkum při zaujetí prostoru, odhad ztrát znalosti i praktické schopnosti vyžadování zdravotnických odsunů, systém a možnosti zdravotnické evakuace, zpracování dat z oblasti zdravotnické, epidemiologické, biologické vědy, životního prostředí	Speciální odborná příprava zdravotnických jednotek koordinace činnosti při hromadných ztrátách, opáření při zasažení zbraněmi hromadného ničení znalosti činnosti při specifických situacích, osvojení systému třídění a koordinace v místě zásahu
--	---	---	---

Obrázek 3 Předměty odborné přípravy zdravotnických jednotek vlastní zpracování dle Prog-1-3/Zdrav

3.9 Příprava určených jednotlivců v rámci AČR

Jednotky AČR mají vybudovaný systém CLS – Combat Lifesaver. Jde o příslušníky na systematizovaných místech, kteří nad rámec běžných povinností vojáka, poskytují rozšířenou první pomoc v podmínkách bojového či operačního nasazení. CLS je voják nezdravotnické odbornosti se speciální výbavou, výcvikem a vybavením pro poskytování první pomoci v boji (Zkušenosti č. 4/2012). V souladu s Odborným pokynem ředitele SVZdr MO probíhá vzdělávání CLS ve výcvikových centrech TCCC. OP SVZdr MO stanovuje způsob certifikace výcvikových center TCCC cestou certifikačního orgánu NATO NAEMT Affiliate fakulty, který je hlavní sestrou SVZdr MO vyzýván ke každé certifikaci. Odborný pokyn SVZdr MO jednoznačně vymezuje kompetence CLS jako nelékařského, nezdravotnického poskytovatele rozšířené první pomoci, který provádí určité život zachraňující úkony přímo na místě poranění vojáka. CLS není zdravotnickým pracovníkem ve smyslu zákona o nelékařských zdravotnických povoláních a vyhlášky o činnostech zdravotnických pracovníků. Hlavním cílem odborné i praktické přípravy CLS je aplikace rozšířené první pomoci především v bojových podmínkách, a to osobám v ohrožení života

nebo s vážnými poruchami zdraví, za aplikace pravidla přiměřenosti nebezpečí existence rizika, kterému se CLS při poskytování rozšířené první pomoci nemůže vyvarovat (OP SVZdr MO, 2021). Pokud je potřeba CLS spolupracuje se zdravotníkem čety mimo základnu nebo zdravotnickým personálem Role 1 při poskytování neodkladné přednemocniční péče (OP SVZdr MO, 2021). Navýšení kapacit pro přípravu CLS umožňuje výcvikové středisko záchranných a zdravotnických činností pro mimořádné události dislokované v Plzni – Líních (Koncepte přípravy personálu pro potřebu rezortu MO, 2019).

3.10 Psychologická služba

Součástí vojenského zdravotnictví je psychologická služba, která poskytuje služby v souladu se všeobecně závaznými právními normami České republiky a interními normativními akty MO (Pub-10-86-1, 2006). Psychologové získávají vzdělání mimo rezort MO a jsou po splnění podmínek přijati do služebního poměru VZP. Činnosti psychologa může v AČR poskytovat jen vojenský psycholog, který řádně ukončil akreditované magisterské jednooborové studium psychologie a je zařazen na systematizovaném místě psychologa v AČR (Pub-10-86-1, 2006). Tyto činnosti nesmí narušovat plnění úkolů AČR. V souladu s Pub-12-86-1 se podílí psychologická služba na:

- plánování a zabezpečení psychologické přípravy jednotlivců a jednotek AČR, v procesu přípravy na výkon vojenské profese, vojenském výcviku, při nasazení do operací na území ČR i mimo něj;
- zabezpečení psychologické podpory a péče vojenským profesionálům, občanským zaměstnancům, válečným veteránům a případně rodinným příslušníkům uvedených skupin;
- na realizaci výuky psychologie, psychologické přípravy a dalších činností na základě úzké součinnosti s veliteli, učiteli, lektory a instruktory;
- výběru uchazečů o službu vojáka z povolání, podporuje personální orgány při profesním a karierním rozvoji zaměstnanců rezortu MO;
- pomocí standardizovaných metod a postupů provádí komplexní psychologickou diagnostiku;
- poskytuje psychologické poradenství, psychoterapii;
- prevenci sociálně nežádoucích jevů v rámci AČR;
- spolupráci v péči o lidské zdroje;
- kooperuje s mimorezortními a zahraničními psychologickými pracovišti.

3.10.1 Odborné vzdělávání vojenských psychologů

Zařazením na funkci jsou psychologové přijatí do AČR podle zákona č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání (dále zákon o vojácích z povolání) povinni absolvovat předepsané vojenské vzdělávání dle kvalifikačních požadavků pro výkon funkce a dále jsou jim umožněny stáže na jiných vojenských odborných pracovištích. Plánování a zabezpečení dalšího odborného vzdělávání a přípravy vojenských psychologů má v gesci hlavní psycholog MO. Soustavná péče o odborný profesní růst, přípravu a vzdělávání je v odpovědnosti každého psychologa a dokladuje její plnění svému veliteli. Každý psycholog zasílá jednou ročně zprávu o své činnosti psychologovi na nadřízeném stupni, kde mimo jiné dokladuje plnění úkolů v sebevzdělávání, publikační činnosti (Pub-12-86-1, 2006).

3.11 Veterinární služba

Do organizační struktury vojenského zdravotnické služby je začleněna také veterinární služba. Vzdělání získávají veterinární lékaři v civilních zařízeních a po splnění podmínek pro přijetí do služebního poměru jsou zařazeni na systematizované místo u vojenské veterinární služby. Činnost pracovníků veterinární služby AČR má charakter státního veterinárního dozoru a při jejím výkonu veterinární inspektoři dohlížejí na dodržování povinností, požadavků a podmínek určených zákonem č. 166/1999 Sb. Veterinární zákon (Vet-1-2, 2007). Dle Vet-1-2 jsou pracovníci veterinární služby AČR zejména povinni:

- pečovat o zdravotní nezávadnost surovin, potravin a krmiv a ochraňovat zdraví osob před jeho poškozením nebo ohrožením těmito produkty;
- zabezpečit ochranu vojsk před dodávkami zdravotně závadných živočišných produktů;
- zajistit prevenci vzniku a šíření alimentárních onemocnění;
- kontrolovat dodržování správné výrobní a hygienické praxe a platných standardů jakosti potravin;
- chránit životní prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími se zpracováním surovin, potravin a krmiv;
- chránit zvířata v rezortu MO před dodávkami zdravotně závadných krmiv.

3.11.1 Odborné vzdělávání veterinárních lékařů

Stejně jako zdravotničtí pracovníci mají i veterinární lékaři povinnost atestačního studia v souladu s vyhláškou č. 176/2023 Sb. o zdraví zvířat a jeho ochraně a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností (dále vyhláška o zdraví zvířat). Současně jejich činnosti vyžaduje soustavné zdokonalování vojensko-odborné připravenosti a odborné způsobilosti. Hlavní formu dalšího vzdělávání představuje soustavné individuální studium, nabývání odborných znalostí a dovedností od kvalifikovaných pracovníků nebo samostatně cestou postgraduálního studia, odborných stáží a kurzů a dále také jazyková příprava (Vet-1-2, 2007).

Vet-1-2 stanovuje vzdělávací instituce pro veterinární lékaře následovně:

- V rámci rezortu MO:
 - Veterinární ústav
 - Veterinární základna
 - Univerzita obrany (Fakulta vojenského lékařství)
- Mimo rezort MO:
 - Ústav postgraduální přípravy Veterinární a farmaceutické univerzity
 - Státní veterinární správa České republiky
 - Odborné stáže u specializovaných pracovišť

Veškerá civilní zařízení k absolvování odborných stáží musí být schválena z úrovně ministryně rezortu MO.

3.12 Ekonomická náročnost specializačního vzdělávání lékařů v ČR

Vyhláška č. 397/2020 Sb. upravuje problematiku specializačního vzdělávání lékařů v České republice, stanovuje přesně definované specializované obory vzdělávání, délku trvání, cíle a obsah vzdělávání. Stanovuje požadavky a podmínky pro získání atestace v daném specializačním oboru. Zákon upravuje financování specializačního vzdělávání, včetně možností stipendií a podpory.

Finanční náročnost specializačního studia lékařů může být významná a studenti by měli již před samotným zahájením studia pečlivě zvážit a plánovat své finanční zdroje a náklady. V souladu s vyhláškou č. 397/2020 Sb. je možno využít stipendia, granty, půjčka, pracovní příjmy a další možnosti. Finanční náročnost specializačního vzdělávání lékařů je znázorněna v příloze 3.

4 Praktická část

4.1 Analýza systému vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu

Předchozí část této bakalářské práce se věnovala popisu vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na zdravotnickou službu. Popisuje šířku vzdělávání jak ve zdravotnickém oboru, tak v oblasti vojenské. Tato část bakalářské práce se věnuje kvantitativnímu výzkumu, při kterém formou strukturovaných dotazníků byly osloveni studenti vojenského zdravotnictví.

4.1.1 Charakteristika výzkumného vzorku

Na základě souhlasu děkana Fakulty vojenského zdravotnictví HK, byli osloveni studenti zdravotnických oborů FVZ HK. Dotazník byl určen studentům všech ročníků, vojenských bakalářských i magisterských oborů. Dotazník nebyl určen studentům vojenského a civilního doktorského studia.

Výzkumný vzorek byl složen ze studentů bakalářských a magisterských oborů všech ročníků. Výzkum probíhal v první polovině školního roku, zahrnoval i první ročníky. Tito studenti se seznamují s prostředím a systémem a je zajímavé znát jejich úhel pohledu.

4.1.2 Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového průzkumu, který řadíme do kategorie kvantitativního výzkumu, bylo získání aktuálního názoru studentů vojenského zdravotnictví na současný vzdělávací systém v AČR a jejich úroveň spokojenosti s ním.

Výzkumné otázky byly stanoveny následovně:

Souhlasí studenti s aktuálním systémem vzdělávání zdravotnických pracovníků AČR?

Splňuje současný způsob vzdělávání zdravotnických pracovníků požadavky AČR?

4.1.3 Realizace dotazníkového šetření

Dotazník byl sestaven z celkem dvaceti otázek, z nich je jedna otevřená, pět uzavřených s výběrem ze dvou odpovědí, tři polouzavřené s výběrem z více odpovědí a možností vyjádření názoru dotazovaného a 11 hodnotících otázek se škálou rozpětí v pěti

stupních. Distribuce proběhla tištěnou formou QR kódu vygenerovaného portálem survio.cz. QR kód byl rozmístěn v prostorech FVZ HK a studenti byli požádáni o vyplnění dotazníků cestou děkana FVZ HK.

V úvodu dotazníku byl představen tazatel a vysvětlen důvod dotazování. Dále zde byli studenti požádáni o vyplnění dotazníku a bylo jim poděkováno za čas strávený vyplněním dotazníkem.

Dotazník je rozdělen do několika částí, z nichž první zkoumá formu, obor, ročník studia a pohlaví respondenta – otázky 1 až 4. Otázky 5 až 7 se dotazují na motivaci ke studiu vojenské vysoké školy, zájem o pokračování u AČR a naplnění představ respondentů o studiu. Následující část dotazníku, otázky 8 až 14, je zaměřena na smysluplnost studia dvou různých vysokých škol formou subjektivního hodnocení respondentem. Poslední část dotazníku se zabývala zařazováním absolventů FVZ HK k organizačním složkám rezortu MO, jejich statusem VZP, finančním a materiálním zabezpečením, návrhy na doplnění náplně výuky a zjišťovala názor respondenta na zařazení FVZ HK do struktury UNOB, otázky 15 až 20.

Dotazník byl respondentům přístupný v období od 1. 11. 2023 do 30. 11. 2023. Šetření bylo prováděno naprosto anonymně a výsledky celého šetření byly použity výhradně pro zpracování bakalářské práce.

Kompletní dotazník, včetně žádosti o umožnění provedení výzkumu a odpovědi děkana FVZ jsou uvedeny v příloze 1 a 2 této práce.

4.1.4 Pilotní průzkum

Před samotnou distribucí tazatelka provedla pilotní průzkum, který byl použit k předběžnému ověření a testování průzkumného dotazníku. Cílem bylo získat zpětnou vazbu a informace o proveditelnosti, účinnosti a praktických aspektech výzkumu, aby bylo možné provést potřebné úpravy před samotným provedením výzkumu.

Pilotní průzkum obsahoval následující kroky:

- Tvorba první verze dotazníku
- Testování na malém vzorku účastníků, pilotním vzorku
- Shromáždění zpětné vazby od účastníků pilotního vzorku a analýza dat
- Revize a úprava dotazníku na základě zjištěných nedostatků a problémů
- opětovné provedení testování na malém vzorku účastníků, analýza dat, revize a finální úprava dotazníku.

Pilotní průzkum umožnil odhalit potenciaální chyby, nesrovnalosti, obtíže s pochopením otázek před samotnou realizací výzkumu. Došlo k minimalizaci rizika špatných výsledků a k maximalizaci získání spolehlivých a platných dat během hlavního výzkumu.

4.2 Cíl práce

Cílem práce je analyzovat systém vzdělávání příslušníků Armády České republiky se zaměřením na vojenskou zdravotní službu z pohledu studentů vojenské vysoké školy. Popsat stávající systém vzdělávání ve všech úrovních poskytované zdravotní péče. Definovat nedostatky v systému vzdělávání vojenských zdravotníků, navrhnout případná možná řešení pro zlepšení stávajícího systému vzdělávání vojenských zdravotníků. Cílem dotazníku je zmapovat subjektivní názory studentů zdravotnických oborů v AČR, definovat nedostatky, navrhnout případná možná řešení nedostatků systému vzdělávání vojenských zdravotnických pracovníků.

4.3 Hypotézy

Hypotéza 1

H0: Studenti souhlasí s aktuálním systémem vzdělávání zdravotnických pracovníků v AČR.

H1: Studenti nesouhlasí s aktuálním systémem vzdělávání zdravotnických pracovníků v AČR.

Hypotéza 2

H0: Podle názoru studentů současný systém vzdělávání zdravotnických pracovníků splňuje požadavky AČR.

H1: Podle názoru studentů současný systém vzdělávání zdravotnických pracovníků nespĺňuje požadavky AČR.

4.4 Dotazníkové šetření

Na základě teoretických poznatků a po domluvě s rektorem FVZ UO HK v bodě 3 – Teoretická východiska byl sestaven dotazník, který byl určen studentům fakulty FVZ HK a z důvodu jejich časové vytíženosti byl dotazník studentům distribuován písemně cestou QR kódu v aplikaci survio.cz. Dotazník byl zcela anonymní. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 89 respondentů, z toho 12 respondentů vyplňování dotazníku

nedokončilo, 77 respondentů dotazník vyplnilo a odeslalo. Celková úspěšnost vyplnění dotazníkového šetření je 86,5 %. Dotazník obsahuje 20 otázek, všechny jsou povinné, byl celý proveden v elektronické podobě. Jeho vyplňování zabralo respondentům v průměru 2 – 5 minut.

dokončeno	nedokončeno	celkem
77	12	89
86,52%	13,48%	100,00%

Tabulka 1 Statistika respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Vyplňování dotazníku zabralo respondentům v průměru 2 - 5 minut.

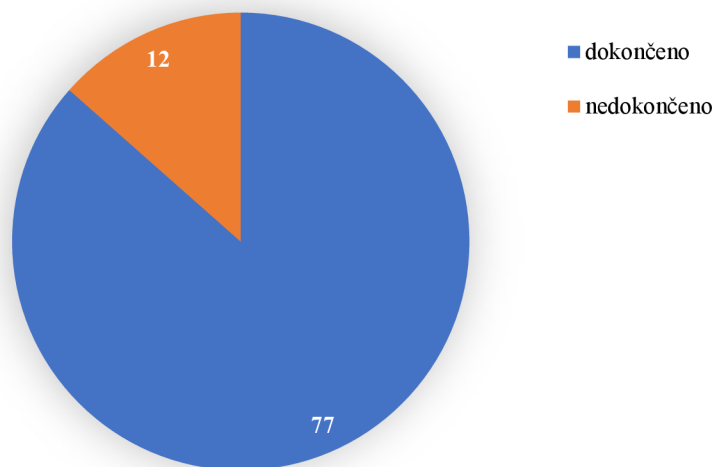
<1 min.	1-2 min	2-5 min	5-10 min	10-30 min	celkem
3	34	30	8	2	77
3,90%	44,16%	38,96%	10,39%	2,60%	100,00%

Tabulka 2 Čas vyplňování dotazníku vlastní zpracování dle survio.cz

Dotazník vyplnilo 77 respondentů a to značí, že dotazník byl srozumitelný, krátký, zcela anonymní, důvěryhodný. Respondenti byli motivováni úvodním slovem autorky a byl jim dostatečně vysvětlen důvod.

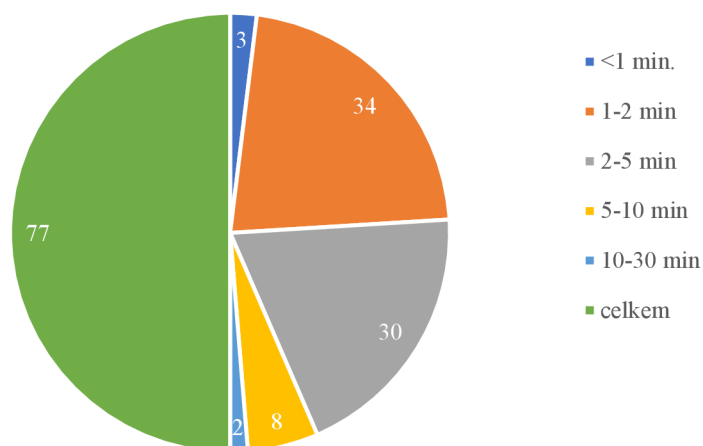
Důvodů k nedokončení vyplňování dotazníků může být několik. Nevhodný čas zahájení vyplnění dotazníku, vyrušení respondenta za účelem řešení jiné situace, technické problémy se zařízením, na kterém respondent dotazník vyplňoval. Dalším důvodem k nedešláni vyplněného dotazníku může být neochota odpovědět na polootevřené otázky, které se ptají na důvody. Za jednu takovou otázku považuje autorka dotaz na zájem o další pokračování ve zdravotnické kariéře u AČR, která se u projevení nezájmu ptá na důvod. Je možné, že respondenti nedokázali definovat důvod jejich rozhodnutí nepokračovat po skončení studia v kariéře u AČR.

Statistika respondentů

Graf 1 Statistika respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Čas vyplňování dotazníku

Graf 2 Čas vyplňování dotazníku vlastní zpracování dle survio.cz

Kterou formu studia studujete?

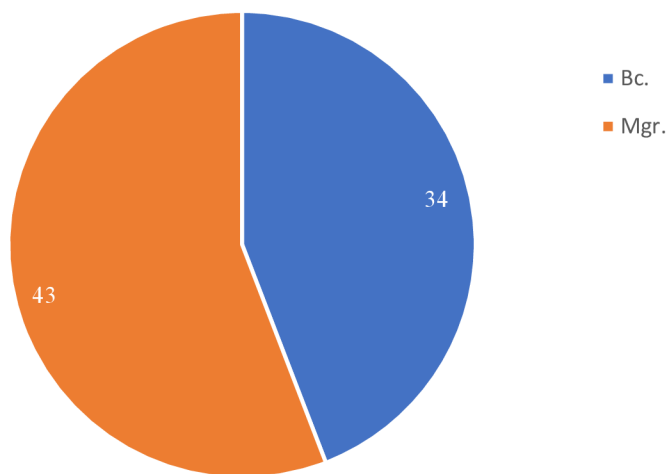
Ze 77 respondentů, kteří se dotazníkového šetření zúčastnili, bylo 34 (44,2 %) studentů bakalářského studia a 43 (55,8 %) magisterského studia.

Bc.	Mgr.	celkem
34	43	77
44,16%	55,84%	100,00%

Tabulka 3 Forma studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Dotazník byl rovnoměrně rozprostřen mezi obě formy studia, které zabezpečuje FVZ UO.

Forma studia respondentů

Graf 3 Forma studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Jaký obor studujete?

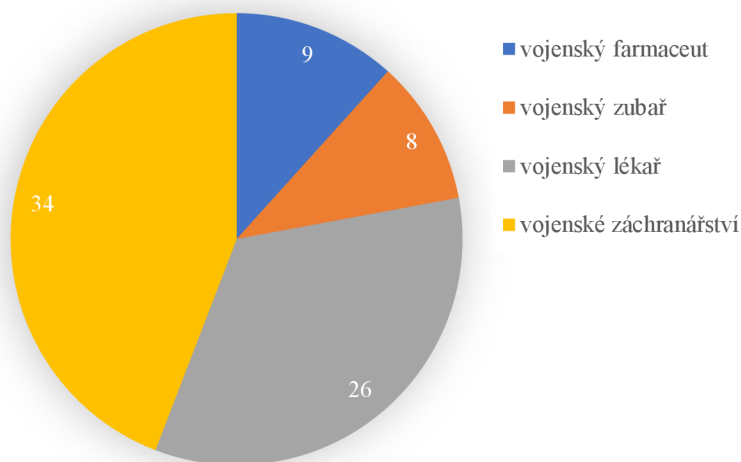
Dotazník vyplnilo 9 (11,69 %) respondentů studujících magisterský obor vojenský farmaceut, 8 (10,39 %) respondentů studujících magisterský obor vojenský zubař, 26 (33,7 %) respondentů studujících magisterský obor vojenský lékař, 34 (44,16 %) studujících bakalářský obor vojenské zdravotnické záchranářství.

vojenský farmaceut	vojenský zubař	vojenský lékař	vojenské záchranářství	celkem
9	8	26	34	77
11,69%	10,39%	33,77%	44,16%	100,00%

Tabulka 4 Obor studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Šetření se zúčastnili respondenti, kteří studují všechny zdravotnické obory, které FVZ umožňuje.

Obor studia respondentů

Graf 4 Obor studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Který ročník studujete?

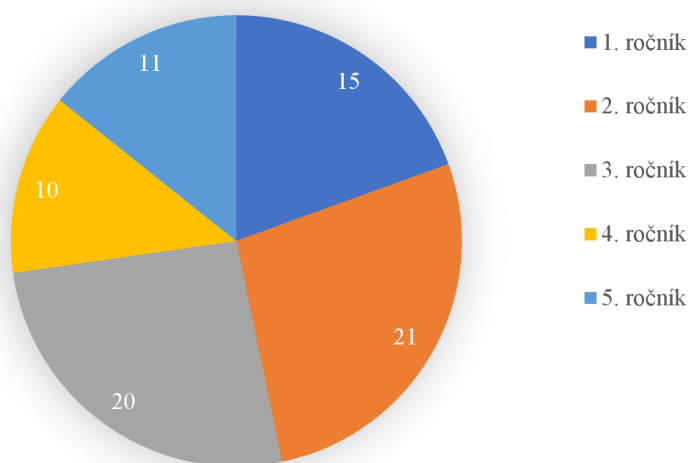
Dotazníkové šetření se zúčastnilo 15 (19,48 %) respondentů studujících 1. ročník, 21 (27,27 %) respondentů studujících 2. ročník, 20 (25,97 %) respondentů studujících 3. ročník, 10 (12,99 %) respondentů studujících 4. ročník a 11 (14,29 %) respondentů studujících 5. ročník.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
15	21	20	10	11	77
19,48%	27,27%	25,97%	12,99%	14,29%	100,00%

Tabulka 5 Ročník studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Dotazník byl rovnoměrně rozprostřen mezi respondenty studující všechny ročníky studia na FVZ.

Ročník studia respondentů

Graf 5 Ročník studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Jaké je Vaše pohlaví?

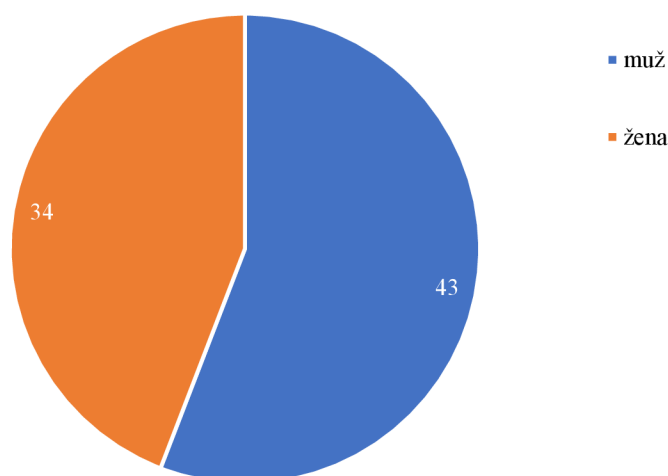
Šetření se zúčastnilo 34 (44,16 %) žen a 43 (55,84 %) mužů.

muž	žena	celkem
43	34	77
55,84%	44,16%	100,00%

Tabulka 6 Pohlaví respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Z výsledku vyplývá celkem vysoký poměr studujících ženského pohlaví. To může naznačovat vysoký zájem žen nejen o studium zdravotnictví na vojenské vysoké škole, ale i o další službu v AČR. Tento výsledek je diskutován v kapitole Výsledky a diskuse.

Pohlaví respondentů

Graf 6 Pohlaví respondentů vlastní zpracování dle survio.cz

Jaká byla Vaše motivace ke studiu vojenské vysoké školy?

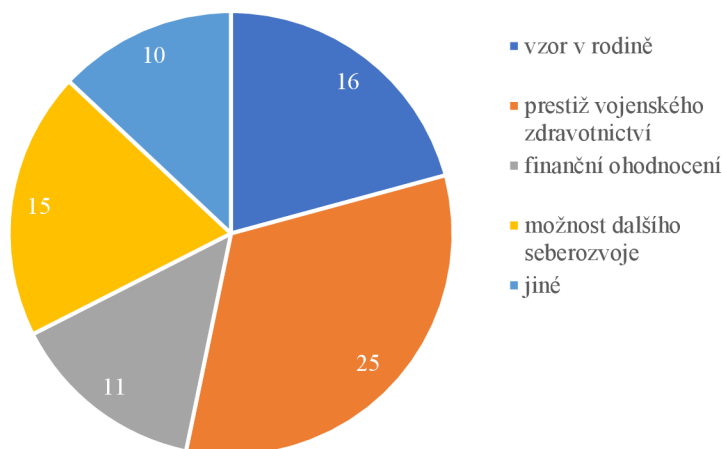
Tato otázka nabízela 4 přednastavené odpovědi, které byly: vzor v rodině 16 (20,78 %) respondentů, prestiž vojenského zdravotnictví 25 (32,47 %) respondentů, finanční ohodnocení 11 (14,29 %) respondentů, možnost dalšího seberozvoje 15 (19,48 %) respondentů a jiný důvod 10 (12,99 %) respondentů.

vzor v rodině	prestiž vojenského zdravotnictví	finanční ohodnocení	možnost dalšího seberozvoje	jiné	celkem
16	25	11	15	10	77
20,78%	32,47%	14,29%	19,48%	12,99%	100,00%

Tabulka 7 Motivace ke studiu vlastní zpracování dle survio.cz

Motivace ke studiu na vojenské vysoké škole je velmi široké diskusní pole, viz kapitola Výsledky a diskuse.

Motivace ke studiu

Graf 7 Motivace ke studiu vlastní zpracování dle survio.cz

Máte zájem pokračovat po ukončení studia ve zdravotnické kariéře u AČR?

Na tuto otázku odpovědělo 58 (75,32 %) respondentů ano, 19 (24,68 %) odpovědělo ne a uvedlo důvody, které lze shrnout do následujících oblastí:

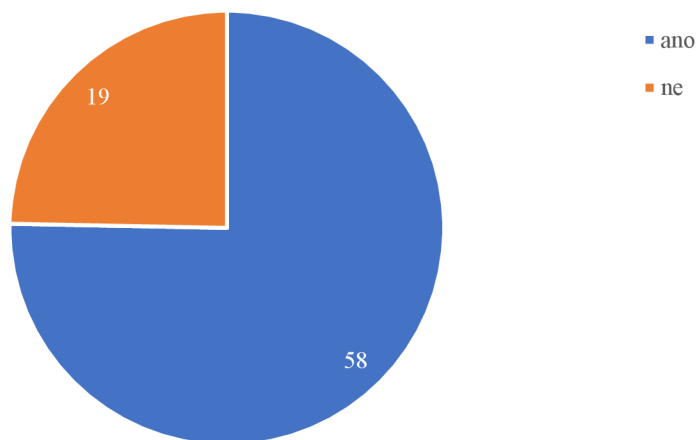
- Nutnost absolvovat důstojnické kurzy ve Vyškově po vojenské vysoké škole
- Nesouhlas se způsobem zařazování na místa, momentální nabídky míst, podmínky, které AČR nabídne a které budou studentům představeny po ukončení studia
- Nefunkční systém
- Nevhodné jednání
- Touha pracovat v oboru, který armáda příliš nepodporuje
- Rodina, místo bydliště
- Výběr specializace

ano	ne	celkem
58	19	77
75,32%	24,68%	100,00%

Tabulka 8 Zájem respondentů o další kariéru u AČR vlastní zpracování dle survio.cz

Důvody nezájmu o pokračování po ukončení studia ve zdravotnické kariéře u AČR jsou podrobně diskutovány v kapitole Výsledky a diskuse.

Zájem respondentů o další kariéru u AČR

Graf 8 Zájem respondentů o další kariéru u AČR vlastní zpracování dle survio.cz

Splňuje dosavadní studium Vaše představy?

Na tuto otázku odpovědělo 15 (19,48 %) respondentů zcela splňuje, 31 (40,26 %) respondentů odpovědělo dostatečně, 24 (31,17 %) respondentů odpovědělo průměrně, 6 (7,79 %) respondentů odpovědělo přibližně, 1 (1,3 %) respondent odpověděl zcela nesplňuje.

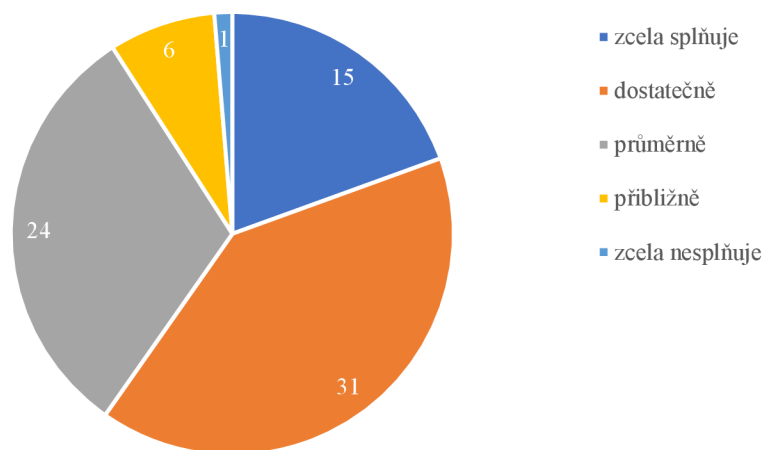
zcela splňuje	dostatečně	průměrně	přibližně	zcela nesplňuje	celkem
15	31	24	6	1	77
19,48%	40,26%	31,17%	7,79%	1,30%	100,00%

Tabulka 9 Naplnění představ o studiu vlastní zpracování dle survio.cz

Vysoká vojenská škola nabízí studentům kombinaci vojenského výcviku s odborným lékařským vzděláním. Studium vojenského zdravotnictví zahrnuje oblasti vojenské medicíny, poskytování lékařské péče ve vojenském prostředí, která zahrnuje prevenci, diagnostiku a léčbu zranění a nemocí spojených s vojenskou službou. Studenti dále absolvují specializovaný vojenský zdravotnický výcvik, který zahrnuje různé aspekty, včetně taktiky evakuace zraněných, první pomoci v polních podmínkách a spolupráce v týmech pro poskytování rychlé a efektivní zdravotnické péče. Vedle vojenského výcviku studují klasické medicínské předměty. Je kladen důraz na vojenskou etiku a hodnoty i v kontextu zdravotnických oborů. Studenti jsou vedeni k profesionálnímu chování, etickým standardům a odpovědnosti v oblasti zdravotnictví. Studium zahrnuje praxi v terénu a polních

podmínkách, učí studenty poskytovat zdravotnickou péči v různých prostředích a při různých vojenských operacích.

Naplnění představ o studiu

Graf 9 Naplnění představ o studiu vlastní zpracování dle survio.cz

Nakolik je podle Vás smysluplná civilní část Vašeho studia?

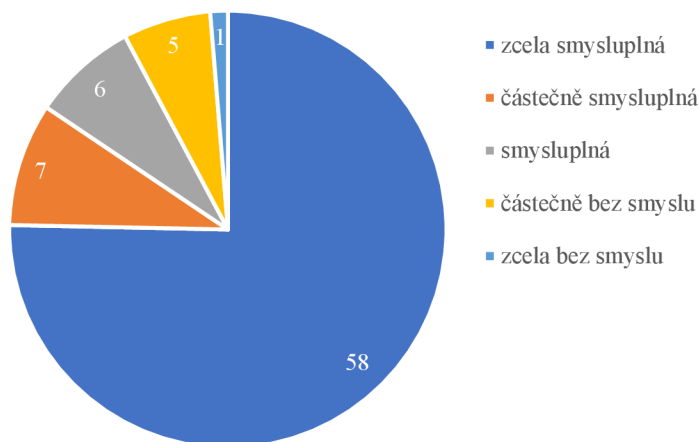
58 (75,32 %) respondentů odpovědělo zcela smysluplná, 7 (9,09 %) respondentů odpovědělo částečně smysluplná, 6 (7,79 %) respondentů odpovědělo smysluplná, 5 (6,49 %) respondentů odpovědělo částečně bez smyslu, 1 (1,30 %) respondent odpověděl zcela bez smyslu.

zcela smysluplná	částečně smysluplná	smysluplná	částečně bez smyslu	zcela bez smyslu	celkem
58	7	6	5	1	77
75,32%	9,09%	7,79%	6,49%	1,30%	100,00%

Tabulka 10 Smysluplnost civilní části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí je zřejmé, že studenti přikládají zásadní váhu studiu Lékařské fakulty UK v Hradci Králové, Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové a Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Tato část studia umožňuje studentům získat širší perspektivu, lépe porozumět různým výzvám a dynamice objevující se v civilním prostředí.

Smysluplnost civilní části studia

Graf 10 Smysluplnost civilní části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Nakolik je podle Vás smysluplná vojenská část Vašeho studia?

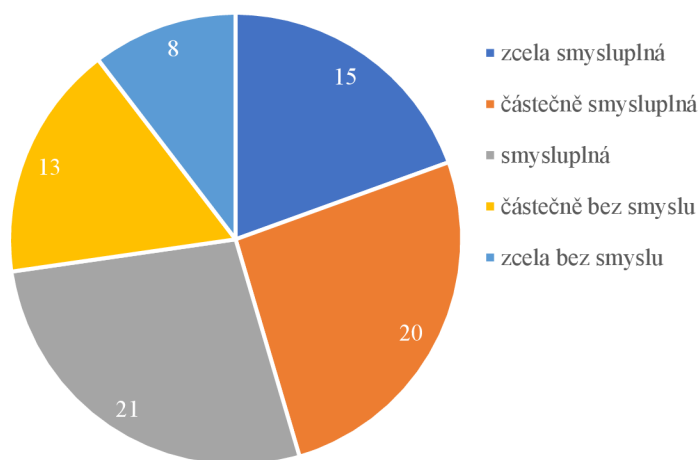
15 (19,48 %) respondentů odpovědělo zcela smysluplná, 20 (25,97 %) respondentů odpovědělo částečně smysluplná, 21 (27,27 %) respondentů odpovědělo smysluplná, 13 (16,88 %) respondentů odpovědělo částečně bez smyslu, 8 (10,39 %) respondentů odpovědělo zcela bez smyslu.

zcela smysluplná	částečně smysluplná	smysluplná	částečně bez smyslu	zcela bez smyslu	celkem
15	20	21	13	8	77
19,48%	25,97%	27,27%	16,88%	10,39%	100,00%

Tabulka 11 Smysluplnost vojenské části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že studenti vojenské vysoké školy kladou menší důraz na vojenskou část studia, která zahrnuje předměty týkající se vojenství, jako je taktika, zpravodajství, vojensko-medicínské a vojensko-odborné výuky. Studenti zde získávají specializovanou vojensko-medicínskou přípravu, která je zaměřena na poskytování zdravotní péče v rámci vojenského prostředí.

Smysluplnost vojenské části studia

Graf 11 Smysluplnost vojenské části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Nakolik je podle Vás smysluplná odborná část Vašeho studia?

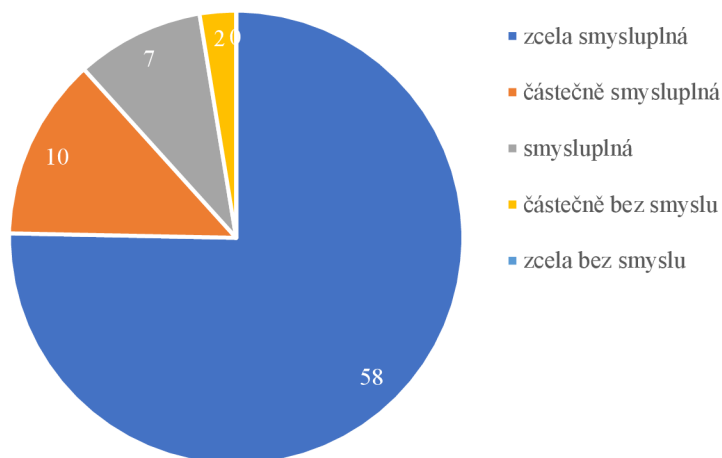
58 (75,32 %) respondentů odpověděla zcela smysluplná, 10 (12,99 %) respondentů odpovědělo částečně smysluplná, 7 (9,09 %) respondentů odpovědělo smysluplná, 2 (2,60 %) respondenti odpověděli částečně bez smyslu, 0 (0,00 %) respondentů odpovědělo zcela bez smyslu.

zcela smysluplná	částečně smysluplná	smysluplná	částečně bez smyslu	zcela bez smyslu	celkem
58	10	7	2	0	77
75,32%	12,99%	9,09%	2,60%	0,00%	100,00%

Tabulka 12 Smysluplnost odborné části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že studenti kladou základní akcent na odbornou část studia, kde studenti získávají hlubší a specializované znalosti v oblasti zdravotnictví. Odborná část se zaměřuje na specifika zdravotnických postupů, diagnostiky a léčby, což poskytuje studentům konkrétní dovednosti a kompetence.

Smysluplnost odborné části studia

Graf 12 Smysluplnost odborné části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Nakolik je podle Vás smysluplná vševojsková část Vašeho studia?

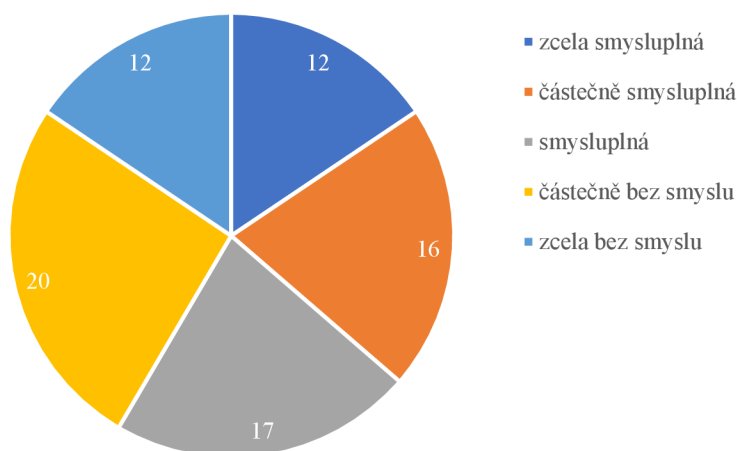
12 (15,58 %) respondentů odpovědělo zcela smysluplná, 16 (20,78 %) respondentů odpovědělo částečně smysluplná, 17 (22,08 %) respondentů odpovědělo smysluplná, 20 (25,97 %) respondentů odpovědělo částečně bez smyslu, 12 (15,58 %) zcela bez smyslu.

zcela smysluplná	částečně smysluplná	smysluplná	částečně bez smyslu	zcela bez smyslu	celkem
12	16	17	20	12	77
15,58%	20,78%	22,08%	25,97%	15,58%	100,00%

Tabulka 13 Smysluplnost vševojskové části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že studenti přikládají vševojskové části studia střední význam. Studenti se zde učí vojenským principům, které zahrnují disciplínu, řízení a organizaci, což posiluje jejich schopnost efektivně pracovat v týmu a řídit situace i za náročných podmínek.

Smysluplnost vševojskové části studia

Graf 13 Smysluplnost vševojskové části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Nakolik je podle Vás smysluplná klinická část Vašeho studia?

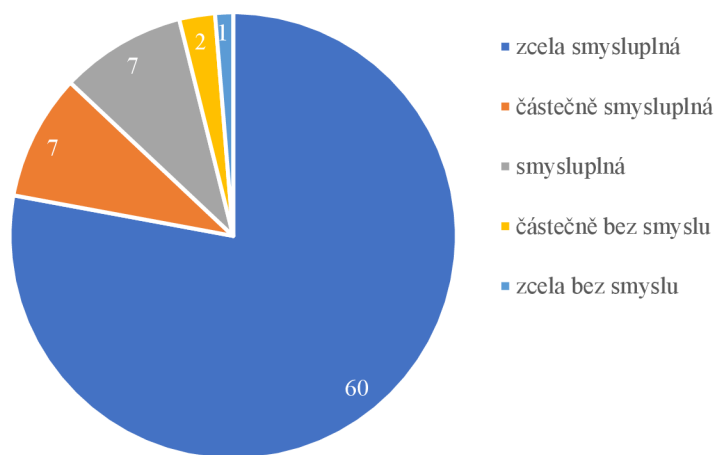
60 (77,92 %) respondentů odpovědělo zcela smysluplná, 7 (9,09 %) respondentů odpovědělo částečně smysluplná, 7 (9,09 %) respondentů odpovědělo smysluplná, 2 (2,60 %) respondenti odpověděli částečně bez smyslu, 1 (1,30 %) respondent odpověděl zcela bez smyslu.

zcela smysluplná	částečně smysluplná	smysluplná	částečně bez smyslu	zcela bez smyslu	celkem
60	7	7	2	1	77
77,92%	9,09%	9,09%	2,60%	1,30%	100,00%

Tabulka 14 Smysluplnost klinické části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že klinická část studia je pro studenty centrální prioritou. Považují ji za naprosto základní. Klinická část studia umožňuje studentům praktickou aplikaci teoretických znalostí získaných během studia. Studenti sbírají zkušenosti v reálném zdravotnickém prostředí a lépe tak porozumí, jak se teorie překládá do každodenní praxe. Studenti absolvují stáže na posádkových ošetrovnách, ve vojenských nemocnicích a na specializovaných pracovištích civilních nemocnic.

Smysluplnost klinické části studia

Graf 14 Smysluplnost klinické části studia vlastní zpracování dle survio.cz

Nakolik je podle Vás smysluplná část Vašeho studia týkající se leadershipu?

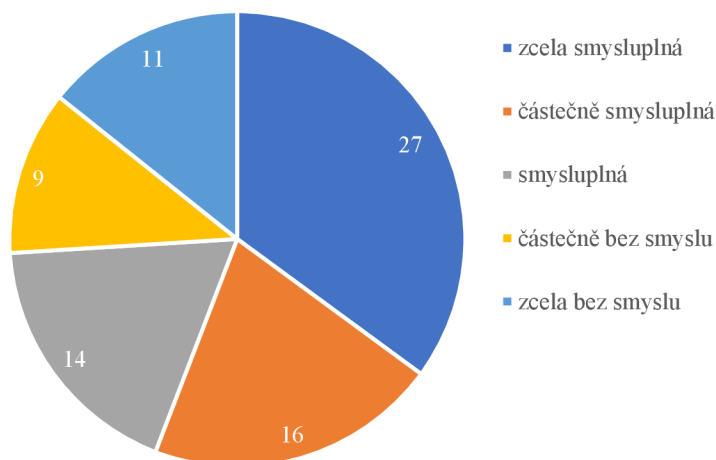
27 (35,06 %) respondentů odpovědělo zcela smysluplná, 16 (20,78 %) respondentů odpovědělo částečně smysluplná, 14 (18,18 %) respondentů odpovědělo smysluplná, 9 (11,69 %) respondentů odpovědělo částečně bez smyslu, 11 (14,29 %) respondentů odpovědělo zcela bez smyslu.

zcela smysluplná	částečně smysluplná	smysluplná	částečně bez smyslu	zcela bez smyslu	celkem
27	16	14	9	11	77
35,06%	20,78%	18,18%	11,69%	14,29%	100,00%

Tabulka 15 Smysluplnost studia leadershipu vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že studenti chápou význam leadershipu, ale přikládají mu střední akcent. V této části studia se studenti učí principy vedení a organizace týmů, což je klíčové zejména v krizových a náročných situacích, jaké mohou vzniknout v rámci vojenského zdravotnictví. Učí se zde strategickému myšlení a plánování, což je klíčové pro efektivní organizaci a poskytování zdravotnické péče v různých situacích. Rozvoj komunikačních dovedností je potřebný pro efektivní komunikaci s členy týmu, nadřízenými a dalšími profesionály. Je zde posilována studentova schopnost adaptovat se na měnící se podmínky a řešit různé problémy.

Smysluplnost studia leadershipu

Graf 15 Smysluplnost studia leadershipu vlastní zpracování dle survio.cz

Je současná příprava vojenských zdravotníků dostatečná?

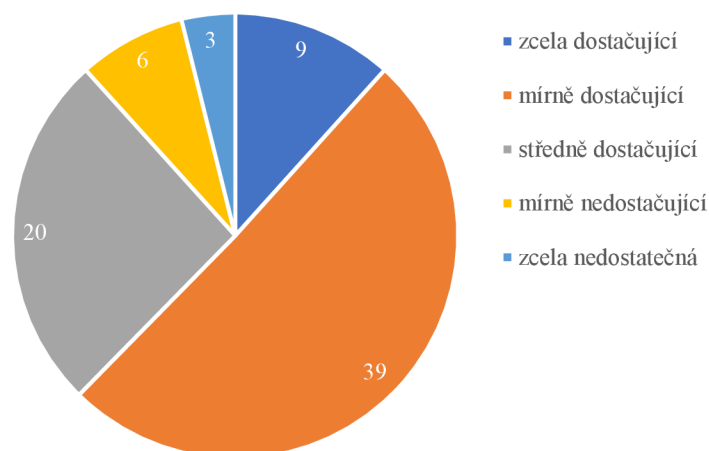
9 (11,69 %) respondentů odpovědělo zcela dostačující, 39 (50,65 %) respondentů odpovědělo částečně dostačující, 20 (25,97 %) respondentů odpovědělo středně dostačující, 6 (7,79 %) respondentů odpovědělo mírně nedostačující, 3 (3,90 %) respondenti odpověděli zcela nedostatečná.

zcela dostačující	mírně dostačující	středně dostačující	mírně nedostačující	zcela nedostatečná	celkem
9	39	20	6	3	77
11,69%	50,65%	25,97%	7,79%	3,90%	100,00%

Tabulka 16 Dostatečnost přípravy vojenských zdravotníků vlastní zpracování dle survio.cz

Příprava vojenských zdravotníků je podle názoru studentů spíše dostačující, ale není zcela dostačující. Příprava vojenských zdravotníků se vyvíjí v souladu s aktuálními potřebami a technologickým pokrokem. Armáda pravidelně aktualizuje výcvikové programy, tak aby zahrnovaly nejnovější poznatky a postupy v oblasti zdravotní péče a taktického lékařství. Nové technologie a vývoj nových medicínských postupů vyžaduje průběžné začleňování do výcvikových programů. Zkušenosti z aktuálních zahraničních operací, spolupráce s mezinárodními partnery a výměna know-how poskytuje cenné poznatky a přispívá k obohacení přípravy vojenských zdravotníků.

Dostatečnost přípravy vojenských zdravotníků

Graf 16 Dostatečnost přípravy vojenských zdravotníků vlastní zpracování dle survio.cz

Souhlasíte se způsobem zařazování absolventů FVZ HK k jednotlivým organizačním složkám rezortu MO?

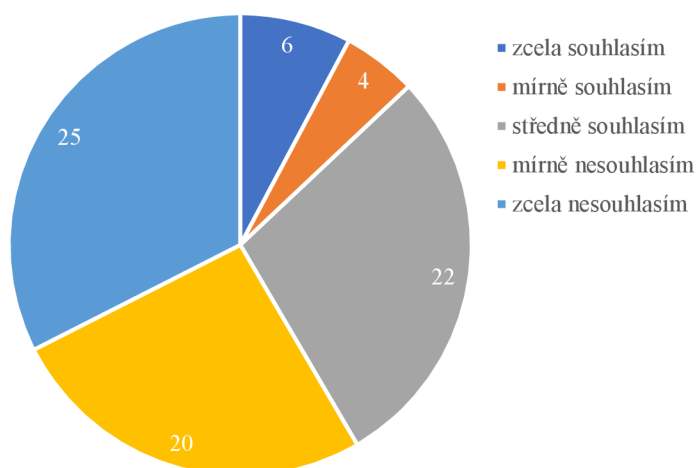
6 (7,79 %) respondentů odpovědělo zcela souhlasím, 4 (5,19 %) respondenti odpověděli mírně nesouhlasím, 22 (28,57 %) respondentů odpovědělo středně souhlasím, 20 (25,97 %) respondentů odpovědělo mírně nesouhlasím, 25 (32,47 %) respondentů odpovědělo zcela nesouhlasím.

zcela souhlasím	mírně souhlasím	středně souhlasím	mírně nesouhlasím	zcela nesouhlasím	celkem
6	4	22	20	25	77
7,79%	5,19%	28,57%	25,97%	32,47%	100,00%

Tabulka 17 Souhlas se způsobem zařazování k OS rezortu MO vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že studenti spíše nesouhlasí se způsobem zařazování absolventů FVZ HK k jednotlivým organizačním složkám rezortu MO. Rezort MO má za cíl efektivní zařazení absolventů FVZ HK do různých organizačních složek armády tak, aby co nejlépe využívali své odborné dovednosti a přispívali k celkovým vojenským operacím a úkolům. Proces zařazování je založen na kombinaci hodnocení odborných a vojenských schopností, taktických dovedností a potřeb rezortu MO.

Souhlas se způsobem zařazování k OS rezortu MO

Graf 17 Souhlas se způsobem zařazování k OS rezortu MO vlastní zpracování dle survio.cz

Je podle Vás materiální a finanční zabezpečení studentů dostačující?

14 (18,18 %) respondentů odpovědělo plně dostačující, 35 (45,45 %) respondentů odpovědělo spíše dostačující, 23 (29,87 %) respondentů odpovědělo středně dostačující, 3 (3,90 %) respondenti odpověděli mírně nedostačující, 2 (2,60 %) respondenti odpovědělo zcela nedostačující.

plně dostačující	spíše dostačující	středně dostačující	mírně nedostačující	zcela nedostačující	celkem
14	35	23	3	2	77
18,18%	45,45%	29,87%	3,90%	2,60%	100,00%

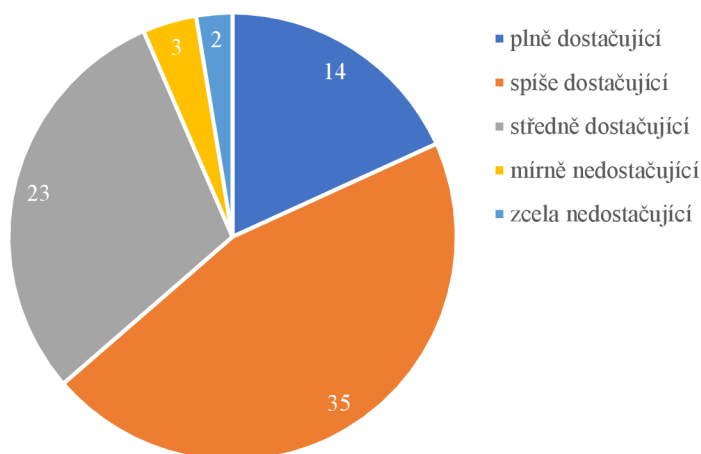
Tabulka 18 Materiální a finanční zabezpečení studia vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že většina studentů považuje materiální a finanční zabezpečení v průběhu studia za dostačující.

Studenti, kteří jsou přijati k prezenčnímu studiu a jsou zařazení k povolání vojáka z povolání, pobírají služební plat. Tento plat se liší v závislosti na vojenské hodnosti, stupni studia a dalších faktorech. Studentům bakalářských a magisterských programů mohou být přiznána stipendia na základě jejich výkonů, akademických výsledků, například prospěchové, tvůrčí, mimořádné, sociální, ubytovací nebo na podporu studia v zahraničí. Studenti mají možnost čerpat prostředky z Fondu sociálních a kulturních potřeb, např. příspěvek na stravu, na dovolenou, sportovní a kulturní akce, bezúročné půjčky na bytové účely a stavební úpravy. Studenti jsou zajištěni bezplatným ubytováním, které

zahrnuje připojení na internet, kompletní výstroj a nezbytné učební pomůcky. To vytváří příznivé podmínky pro pohodlný a plnohodnotný studijní život.

Materiální a finanční zabezpečení studia

Graf 18 Materiální a finanční zabezpečení studia vlastní zpracování dle survio.cz

Omezuje Vás status VZP při studiu?

12 (15,58 %) respondentů odpovědělo vůbec neomezuje, 34 (44,16 %) respondentů odpovědělo mírně neomezuje, 20 (25,97 %) respondentů odpovědělo středně omezuje, 11 (14,29 %) respondentů odpovědělo mírně omezuje, 0 (0,00 %) respondentů odpovědělo zcela omezuje.

vůbec neomezuje	mírně neomezuje	středně omezuje	mírně omezuje	zcela omezuje	celkem
12	34	20	11	0	77
15,58%	44,16%	25,97%	14,29%	0,00%	100,00%

Tabulka 19 Omezení statusem VZP při studiu vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že status VZP studenty FVZ UO spíše neomezuje.

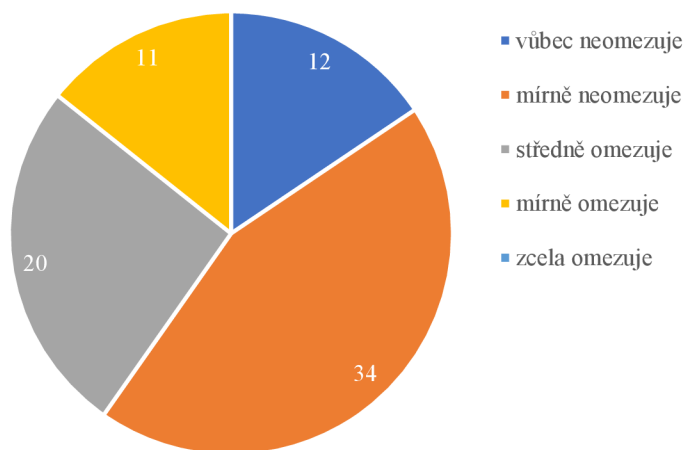
Vstupem do služebního poměru uchazeč dobrovolně přijímá všechny podmínky spojené se službou vojáka z povolání. To zahrnuje nejen povinnosti soužit na území ČR i v zahraničí podle potřeb státu, ale také zařazení do aktivních záloh po dobu dvou let po skončení služby. Toto rozhodnutí také zahrnuje omezení některých práv, která jsou občanům zaručena ústavou.

Mezi tato omezení patří podle zákona o vojácích z povolání:

- Shromažďovací právo – voják není oprávněn uspořádat politická shromáždění nebo provádět politickou agitaci ve vojenských objektech;

- Sdružovací právo – voják nesmí vstupovat do členství v politické straně, politickém hnutí nebo odborové organizaci. Vojáci mají možnost sdružovat se v profesních sdruženích, jejich aktivity jsou ovšem podmíněny dohodou o spolupráci s ministerstvem a interními normami ministerstva;
- Právo svobodně projevovat náboženství nebo víru – voják nemá právo organizovat náboženské obřady ani bohoslužba a nesmí se jich účastnit, pokud to brání důležitým zájmům služby, nekoná-li službu duchovního v souladu se zákonem o vojácích z povolání;
- Hospodářská a sociální práva – voják může zcela výjimečně provozovat výdělečnou činnost pouze s písemným souhlasem služebního orgánu, za předpokladu, že tato činnost neovlivní výkon jeho vojenské služby nebo jiný důležitý zájem ozbrojených sil. Souhlas služebního orgánu je odvolatelný a voják je v takovém případě povinen činnost ukončit bez zbytečného odkladu. Voják nesmí vykonávat činnost odpovědného zástupce například podle zákona č. 455/1991 Sb.;
- Omezení občanských práv ve výběru registrujícího lékaře a zdravotní pojišťovny, kdy je VZP povinen být registrován u vojenského lékaře a být pojištěncem Vojenské zdravotní pojišťovny.

Omezení statusem VZP při studiu

Graf 19 Omezení statusem VZP při studiu vlastní zpracování dle survio.cz

Status VZP znamená omezení občanských práv a svobod (např. možnost výdělečné činnosti). Jste si toho vědom/a?

70 (90,91 %) respondentů odpovědělo ano, 7 (9,09 %) respondentů odpovědělo ne.

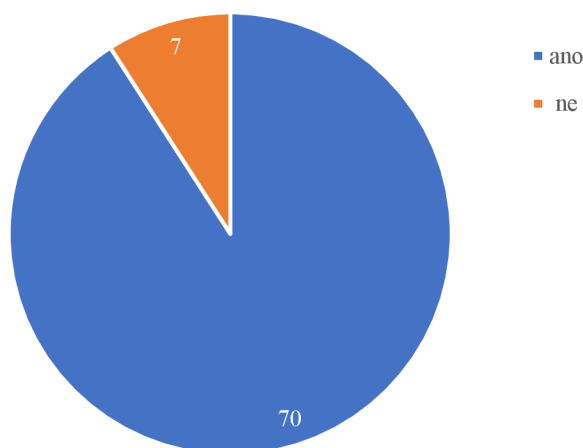
ano	ne	celkem
70	7	77
90,91%	9,09%	100,00%

Tabulka 20 Vědomí omezení ze statutu VZP vlastní zpracování dle survio.cz

Z odpovědí vyplývá, že většina studentů si je plně vědoma omezení občanských práv a svobod, které plynou ze statutu VZP.

V průběhu studia je studentům věnována pozornost k vytvoření povědomí o omezení občanských práv a svobod, která mohou být aplikována na vojáka z povolání AČR. Do výukových programů je zařazeno vzdělávání týkající se právních omezení a etických standardů, kterým vojáci čelí v rámci své služby. Interaktivní diskuse a debaty poskytují studentům příležitost porozumět a zpochybňovat různé aspekty omezení práv VZP. To podněcuje kritické myšlení a porozumění kontextu, ve kterém jsou tato omezení aplikována. Použití konkrétních příkladů a scénářů pomáhá studentům lépe si představit, jak omezení práv a svobod ovlivňuje život vojáka v praxi. Individuální konzultace s instruktory, kteří poskytují informace o konkrétních právech a povinnostech, jsou cenné pro studenty, kteří si potřebují vyjasnit otázky ohledně omezení práv vojáka. Protože jsou vojáci z povolání omezení v některých občanských právech a svobodách z důvodu zvláštní povahy vojenské služby, je důležité, aby byli studenti plně informováni a porozuměli těmto omezením během svého studia.

Vědomí omezení ze statutu VZP

Graf 20 Vědomí omezení ze statutu VZP

Dle Vašich dosavadních zkušeností doplnili byste něco do náplně výuky?

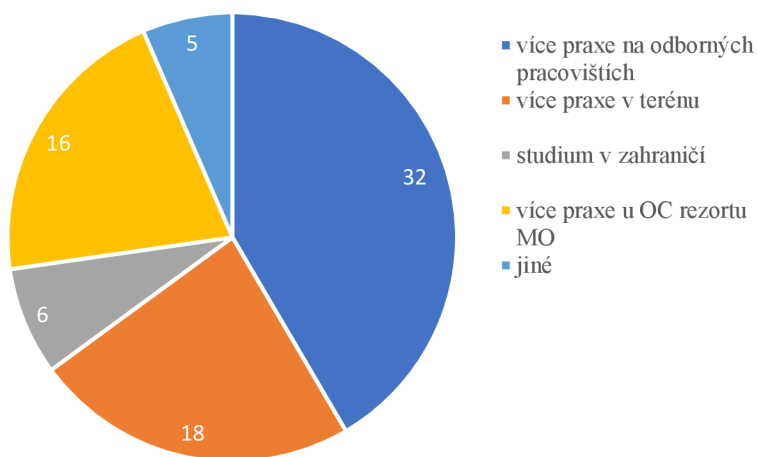
32 (41,56 %) respondentů odpovědělo více praxe na odborných pracovištích, 18 (23,38 %) respondentů odpovědělo více praxe v terénu, 6 (7,79 %) respondentů odpovědělo studium v zahraničí, 16 (20,78 %) respondentů odpovědělo více praxe u organizačních celků rezortu MO, 5 (6,49 %) respondentů v rámci možnosti odpovědi jiné uvedli následující – více praxí na ZZS klidně zaměnit za nějaké týdny na standartním oddělení, návštěva útvarů, stáže/kurzy v zahraničí, osamostatnění vojenského oboru (odprostit od civilní fakulty), vybraná stážová pracoviště, zatím nic.

více praxe na odborných pracovištích	více praxe v terénu	studium v zahraničí	více praxe u OC rezortu MO	jiné	celkem
32	18	6	16	5	77
41,56%	23,38%	7,79%	20,78%	6,49%	100,00%

Tabulka 21 Návrh na doplnění výuky vlastní zpracování dle survio.cz

Z uvedených odpovědí vyplývá, že studenti by do výuky doplnili více praxe na odborných pracovištích, více praxe v terénu a více praxe u OC rezortu MO, viz kapitola Výsledky a diskuse.

Návrh na doplnění výuky

Graf 21 Návrh na doplnění výuky vlastní zpracování dle survio.cz

Je dle Vašeho názoru vhodné, že FVZ je součástí UO Brno?

24 (31,17 %) respondentů odpovědělo ano, 53 (68,83 %) respondentů odpovědělo ne.

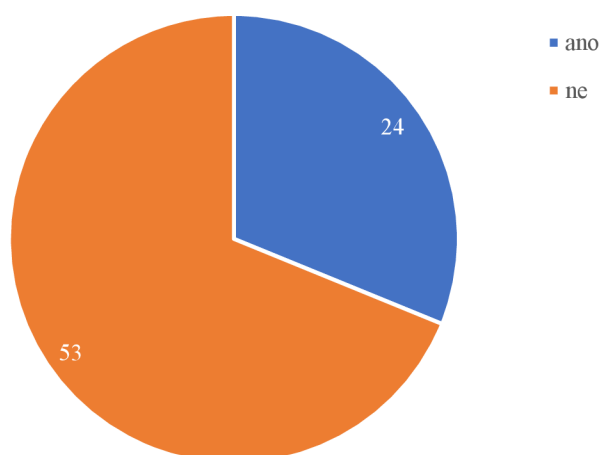
ano	ne	celkem
24	53	77
31,17%	68,83%	100,00%

Tabulka 22 FVZ součást UO vlastní zpracování dle survio.cz

Z výsledků vyplývá, že podle názoru studentů není vhodné, že je Fakulta vojenského zdravotnictví začleněna do struktury Univerzity obrany Brno.

Univerzita obrany Brno je státní vysokou školou, vytvořenou k 1. září 2004 spojením tří předchozích vojenských vysokých škol, a to Vojenské akademie v Brně, Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově a Vojenské lékařské akademie Jana Evangelisty Purkyně v Hradci Králové. Hlavním posláním je šíření vzdělanosti, podpora rozvoje kritického myšlení a provádění nezávislého vědeckého bádání v oblastech klíčových pro bezpečnost České republiky a plnění jejích spojeneckých závazků. Univerzita obrany se zaměřuje na vzdělávání, výchovu a přípravu vojenských profesionálů pro potřeby AČR a provádí vědeckou činnost ve prospěch Ministerstva obrany.

FVZ součást UO

Graf 22 FVZ součást UO

4.5 Vyhodnocení hypotéz

Pro dotazníkové šetření byly stanoveny dvě hypotézy:

Hypotéza 1

Na základě dotazníkového šetření lze vyhodnotit, že studenti souhlasí s aktuálním systémem vzdělávání zdravotnických pracovníků v AČR. To naznačuje pozitivní vnímání ze strany studentů.

Z odevzdaných dotazníků 62,34 % respondentů odpovědělo, že dle jejich názoru je současná příprava vojenských zdravotníků zcela nebo mírně dostačující.

Hypotéza 2

Dle názoru studentů současný systém vzdělávání zdravotnických pracovníků splňuje požadavky AČR částečně. Studenti jsou dostatečně připraveni, jejich zdravotnické vzdělání je na výborné úrovni. Problém vyvstává v motivaci absolventů pokračovat ve zdravotnické kariéře u AČR. Z dotazníků vyplývá, že studenti nastupují na FVZ s určitými představami a touhami, které nejsou po ukončení studia zcela uspokojeny. To podtrhuje nutnost opakovaného seznamování studentů s potřebami AČR ve vztahu k výběru preferovaných specializačních oborů.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Výsledky

Při současném systému poskytování zdravotní péče příslušníkům AČR je naprosto klíčové připravit a trvale rozvíjet erudovaný zdravotnický personál. Zdravotnický pracovník, který řádně ukončil studium v civilním školním zařízení je schopen po absolvování základního kurzu a kurzu odpovídajícímu hodnosti do které bude zařazen, nastoupit k vojenskému útvaru a plnit stanovené úkoly. Absolventi FVZ a jsou dostatečně připraveni nastoupit k vojenskému útvaru a plnit stanovené úkoly na hodnosti nadporučík. Pro další kariérový postup na hodnost kapitán jsou nuceni absolvovat vyšší důstojnický kurz, který časově narušuje jejich přípravu k atestační zkoušce.

Výsledek 1

Pokračovat v seznamování zájemců o studium FVZ s průběhem studia již před absolvováním přijímacího řízení. To je možné zabezpečit těmito cestami:

- Beseda zájemců o studiu s aktuálně studujícími studenty při dni otevřených dveří o jejich osobních zkušenostech získaných v průběhu studia vysoké vojenské školy.
- Otevřené rozhovory o systému výuky a přípravy vojenských profesionálů.
- Zřetelné a jasně čitelné informace o potřebách AČR, týkajících se specializací lékařského i nelékařského personálu, o zařazování absolventů k vojenským útvarům a zařízením AČR a složkám rezortu MO.

Výsledek 2

Příprava cestou důstojnických kurzů u důstojníků přijatých formou rekrutace z civilního prostředí a důstojníků studujících vysokou vojenskou školu je naprosto nesrovnatelná.

- Lékaře přijaté z civilního prostředí zařadit po dobu absolvování základního kurzu a navazujícího důstojnického kurzu k VeV-VA Vyškov, čímž dojde k vzdělání budoucích důstojníků kontinuální formou. K organizačním celkům rezortu MO a útvarům a zařízením AČR tak budou zařazeni důstojníci splňující kariérové vzdělání pro dané systematizované místo.

- Zařazovat rekruty po absolvování základního důstojnického kurzu na systematizovaná místa se základní důstojnickou hodností – poručík. Zároveň je seznámit s plánem jejich kariérového růstu. To rekrutům umožní snazší orientaci v prostředí, do kterého byli zařazeni. Získají tak časový prostor k nabytí zkušeností z reálného chodu útvaru, pracoviště, k navázání kontaktů a sociálních vazeb s kolegy.

Výsledek 3

Absolventy Univerzity obrany nevysílat na základní důstojnický kurz k VeV-VA Vyškov a zařadit je na systematizovaná místa nižších důstojníků - nadporučík.

- Sestavit a seznámit absolventy s časovým plánem jejich kariérového růstu. To jim umožní seznámit se s prací a se způsobem aplikace teorie do praxe.
- Po odsloužených letech na hodnosti nadporučík absolvovat zkrácený kurz vyšších důstojníků, který by navazoval na získané znalosti z vysoké vojenské školy a na již získanou praxi. Po úspěšném absolvování kurzu vyšších důstojníků lze postoupit v hodnosti na kapitána.

Výsledek 4

Zvýšit motivaci studentů Univerzity obrany v pokračování v kariéře u AČR. Pro většinu studentů může být motivačních více faktorů. Každý jedinec má své vlastní osobní důvody pro rozhodnutí pokračovat v kariéře.

- Motivovat studenty v průběhu celého studia silným vlastenectvím a touhou sloužit své zemi prostřednictvím vojenské kariéry.
- Jednoznačně studentům představovat možnosti kariérního růstu a rozvoje v rámci AČR. Seznamovat studenty s různými výcvikovými programy, speciálními kurzy a příležitostmi pro jejich odborný rozvoj.
- Studentům FVZ představovat atraktivní možnosti specializace a práce v odborných zdravotnických jednotkách AČR.
- Nabídnout stabilní pracovní podmínky, včetně finančního, sociálního a zdravotního zabezpečení, což může být motivující pro studenty hledající jistotu a bezpečnost v pracovním životě.
- Zvyšovat atraktivnost vojenské kultury, struktury a hodnot, které jsou součástí života u armády.

- Možnost zažívat unikátní a adrenalinové situace, které jsou spojeny s vojenským prostředím.
- Atraktivním aspektem může být vytváření silného společenství a přátelství s dalšími vojenskými profesionály.
- Silným motivátorem pro ty, kteří mít přímý vliv na bezpečnosti své země, je pocit bezpečnosti za národní bezpečnost a ochranu.

Výsledek 5

Ze zkušeností mladých lékařů po nástupu na funkci (zejména obor všeobecný praktický lékař) je třeba seznámit studenty se specifiky a odlišnostmi v poskytování zdravotních služeb v rezortu MO oproti civilnímu zdravotnictví.

- V souladu se zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách seznámit studenty o způsobech zdravotní péče poskytované za krizových situací a při zdravotnickém zabezpečení vojenského výcviku v polních zařízeních ozbrojených sil. Studenti by měli být obeznámeni s problematikou udělování oprávnění k poskytování služeb a kontrolami úrovně poskytovaných zdravotních služeb, kontrolami kvality služeb a bezpečí pacientů a pravomocemi jednotlivých kontrolních orgánů.
- V souladu se zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (dále zákon o specifických zdravotních službách) seznámit studenty s problematikou posuzování zdravotního stavu uchazečů o službu VZP a AZ. Způsobem řešení odvolání proti vydanému posudku a s náležitostmi dokumentace pracovnělékařských služeb i formulářem posudku.
- Studenti by měli být seznámeni s ustanoveními zákona o vojácích z povolání, kde je řešeno omezení občanských práv vojáka ve výběru registrujícího lékaře a zdravotní pojišťovny. S programy pravomocemi orgánu veřejného zdraví nařizovat preventivní opatření a očkování.
- Seznámit studenty s benefity pro vojáky v činné službě zakotvenými v zákonu č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (dále zákon o zdravotním pojištění), kdy MO uhradí prostřednictvím VoZP u léčiv a zdravotnických prostředků částečně hrazených z veřejného pojištění rozdíl v ceně („doplatky“ pro VZP).
- V souladu s NV MO Nemocenské pojištění vojáků v působnosti MO ze dne 12. dubna 2023, článek 6, bod 1a) seznámit studenty s povinnostmi vojáka při

ošetření civilním lékařem (oznámení orgánu nemocenského pojištění, sdělení kontaktu na registrujícího vojenského lékaře) (NV MO 25/2023).

- Docílit povědomí studentů o Vyhlášce č. 357/2016 Sb., o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby (dále posudková vyhláška), která řeší posuzování zdravotního stavu ve vztahu ke schopnosti výkonu vojenské činné služby a je prováděcí vyhláškou k zákonu o specifických zdravotních službách a zákonu č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (dále branný zákon).
- Dosáhnout dobré znalosti vyhlášky o podmínkách poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli. Zde je řešeno, kdo jsou vojenští poskytovatelé, kdo je pacientem, povinně k VPL v místě služby, možnost svobodné volby zubního lékaře a gynekologa. Jsou zde vyjmenovány hlavní úkoly vojenských poskytovatelů zdravotních služeb (včetně obvazišť, polních nemocnic, vojenských nemocnic, VLRZ a zdravotní přepravní služba).
- Studenti by měli být dostatečně seznámeni s právy veteránů podle zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech (dále zákon o válečných veteránech).

5.2 Diskuse

5.2.1 Diskuse k otázce pohlaví respondentů

Zvýšená přítomnost žen v armádě přináší větší rozmanitost a inkluzivitu, což může mít pozitivní vliv na týmovou dynamiku a schopnost armády přizpůsobit se různorodým výzvám. Vojenské jednotky s vyváženým zastoupením pohlaví mohou mít lepší celkový výkon a schopnost řešit komplexní problémy. Různorodé týmy mohou lépe využívat různé perspektivy a dovednosti. Zapojení žen do armády může poskytnout větší možnosti pro profesní rozvoj a kariérní postup žen v oblastech, které byly tradičně doménou mužů. Přítomnost žen v armádě může přispět k postupné změně kulturních postojů vůči roli žen ve společnosti obecně. To může mít vliv na přijímání žen v různých profesních odvětvích. Přestože se situace týkající se genderové rovnosti postupně zlepšuje, může přítomnost žen v armádě stále čelit výzvám spojeným s genderovou rovností, jako jsou diskriminace, sexuální obtěžování nebo nespravedlivé postavení. Ženy mají specifické potřeby a jejich zvýšený počet může vyžadovat upravení struktury a zázemí, aby byly splněny specifika jejich potřeb, nejen v oblasti zdravotní péče a hygieny, ale i v oblasti sociální jako je péče o rodiny.

Vyšší množství žen vstupujících do armády může vyvolat diskuse a změny v zásadách týkajících se náboru, výcviku, nasazení a dalších aspektů vojenské služby.

Důsledky vyššího počtu žen v armádě mohou být komplexní a závisí na konkrétních okolnostech a přístupu společnosti k otázkám genderu. Velmi důležitý je přístup samotných příslušníků armády k této proměně. Mnoho moderních armád, včetně AČR, usiluje o dosažení rovnoprávnosti pohlaví a poskytování stejných příležitostí pro muže a ženy. Armáda se stále snaží přizpůsobit potřebám svých příslušníků, včetně poskytování podpory pro rodiče, zejména pro ženy, které mohou mít specifické rodinné povinnosti, což může zahrnovat i možnost flexibilních pracovních podmínek nebo podporu při péči o děti. Ženy mohou sloužit na různých pozicích v armádě, včetně těch, které jsou tradičně považovány za mužské. To zahrnuje nejen administrativní a logistické role, ale i bojové pozice a specializované úkoly. I přesto, že dochází k pokroku, mohou stále existovat výzvy spojené s očekáváními a předsudky v rámci vojenského prostředí, ať už se týkají sloužících žen v roli matky či jiných rodinných povinností. Armáda by měla usilovat o podporu rovnoprávnosti a přizpůsobení se různorodým potřebám svých příslušníků.

5.2.2 Diskuse k otázce Motivace ke studiu

a) Vzor v rodině může být silnou motivací pro rozhodnutí ke studiu na vysoké vojenské školy. Výrazným motivátorem může být touha pokračovat v rodinné tradici vojenské služby. Členové rodiny sloužící v armádě a projevující oddanost pro své povolání, mohou vytvářet silné vzory. Rodina zdůrazňující hodnoty, jako jsou disciplína, vlastenectví a služba zemi, může ovlivnit osobní hodnoty jedince a vést k rozhodnutí pro vojenskou kariéru. Vědomí, že rodina stojí za rozhodnutím a podporuje jedince v jeho cílech, může poskytnout potřebnou sílu a motivaci. Pokud je vojenská služba v rodině vnímána jako prestižní a ctěná, může to poskytnout jedinci motivaci k dosažení stejného úspěchu a uznání.

b) Prestiž vojenského zdravotnictví může být vnímána z několika perspektiv, včetně společenského postavení, profesionálního uznání a citového uspokojení. Vojenské zdravotnictví poskytuje možnost pomáhat ostatním v náročných situacích. Jedinci, kteří mají záchranářský instinkt nebo silný pocit služby pro ostatní, mohou být vedeni touhou sloužit touto formou. Vojenské zdravotnictví poskytuje vysoce odborný výcvik, který může být vnímán jako prestižní. Studium může poskytovat přístup k nejmodernějším technologiím a postupům. Atraktivní může být kombinace zdravotního vzdělání s vojenskou disciplínou

a strukturou, tato kombinace může poskytovat stabilní a organizované prostředí, což může být vnímáno jako prestižní. Vojenské zdravotnictví může zahrnovat práci v extrémních a náročných podmínkách, možnost zažívat adrenalin spojený s poskytováním zdravotní péče v bojovém nebo krizovém prostředí. Celkově lze říci, že prestiž vojenského zdravotnictví může být motivující pro ty, kteří chtějí kombinovat své zdravotnické schopnosti s vojenským prostředím a chtějí poskytovat péči ve specifických podmínkách.

c) Finanční motivace může být velmi silná pro mnohé jednotlivce, kteří se rozhodnou studovat na vysoké vojenské škole a následně vstoupit do AČR. Stabilní platy jsou doprovázeny benefity a různými způsoby odměňování, bonusy za speciální dovednosti, výkony a odměny. S kariérním postupem ve vojenských hodnostech lze získávat vyšší platy a další výhody. Účast v mezinárodních operacích, náročných misích nebo vyslání na zahraniční pracoviště může být užíváno jako další forma odměny nebo bonusu nebo jako způsob uznání za službu. Některé formy finančního ohodnocení mohou zahrnovat i výhody pro rodinné příslušníky, což může být důležité pro jedince, kteří chtějí zajistit finanční stabilitu svým blízkým. Finanční aspekty jsou často jedním z klíčových faktorů, které hrají roli při rozhodování se pro vojenskou kariéru a studium na vysoké vojenské škole.

d) Možnost dalšího sebezvoje je častou a silnou motivací pro mnohé jedince. Vojenská vysoká škola poskytuje výcvik, který posiluje různé dovednosti, včetně vedení, taktického myšlení, disciplíny a dalších vojenských kompetencí. Tento profesionální výcvik poskytuje základy pro úspěšnou kariéru v armádě. Vzdělávání ve specializovaných oborech, jako jsou vojenství, vojenská strategie, technické obory v oblasti obrany, vojenská medicína jsou nabízeny právě vojenskou vysokou školou. Vojenský výcvik zdůrazňuje krizové řízení, rychlé rozhodování a efektivní řešení problémů. Tyto dovednosti jsou přínosné nejen v armádě, ale i v civilním životě. Vysokoškolské vzdělání otevírá dveře k postupu ve vojenské kariéře. Zisk vyšší hodnosti a odpovědnosti bývá vnímáno jako forma kariérního růstu a sebezvoje. Vojenské prostředí klade důraz na charakterový rozvoj a disciplínu. Studenti vojenských vysokých škol mají často možnost rozvíjet vlastnosti, jako jsou odhodlání, loajalita, vytrvalost a schopnost vedení. Důrazem na vedení týmu a spolupráci se studenti učí pracovat společně a vyvíjet dovednosti potřebné k efektivnímu vedení a spolupráci v týmu. Studium na vysoké vojenské škole poskytuje širokou škálu příležitostí k dalšímu sebezvoji v různých oblastech, což je motivující pro ty, kteří hledají výzvy a růst.

Dalšími důvody, které respondenti uvedli, byly možnost osamostatnění, širší záběr po škole, různorodá práce, více adrenalinu nejen zdravotnické aktivity, více pohybu v terénu, více práce v terénu, morální čistotu a méně stresu než v civilu, neufinancování studia rodinou a sport navíc.

e) Studium na vysoké vojenské škole může poskytnout příležitost k osobnímu a profesnímu **osamostatnění**. Vojenské výcvikové prostředí zdůrazňuje rozvoj dovedností potřebných pro samostatné rozhodování. Studenti jsou vedeni k tomu, aby byli schopni přijímat rozhodnutí v náročných situacích. Vojenský výcvik poskytuje strukturu a disciplínu, schopnosti jako řídit svůj čas a plánovat své úkoly jsou klíčové k osamostatnění. Studenti jsou vystavováni nutnostem řešení problémů a efektivního řízení v různých situacích, učí se přizpůsobovat nečekaným situacím a hledat kreativní a efektivní řešení. Důraz na vedení týmu a individuální odpovědnost vede ke schopnosti převzít odpovědnost za své činy.

f) **Širší záběr po škole** a různorodá práce znamená možnost uplatnit se v různých oblastech a získat pestrou škálu dovedností. Příkladem může být víceoborový výcvik, který zahrnuje různé aspekty vojenského umění, vojenství, technologie, lékařství, zpravodajství. To umožňuje přesuny mezi různými vojenskými odvětvími. Mnoho z těchto dovedností najde uplatnění nejen v armádě, ale i širším spektru profesních odvětvích. Možnost účastnit se mezinárodních operací a spolupráce s vojenskými jednotkami z jiných zemí může poskytnout studentům širší perspektivu a mezinárodní zkušenosti, což je atraktivní pro ty, kteří hledají globální perspektivu v kariéře. Vojenská kariéra může být dlouhodobá, ale mnoho absolventů vojenských vysokých škol také najde kariérní příležitosti mimo armádu. Širší záběr dovedností a zkušeností může být atraktivní pro zaměstnavatele v různých odvětvích, může motivovat studenty poskytnutím flexibility v kariéře, různorodých příležitostí a schopnosti uplatnit své dovednosti v různých kontextech.

g) **Více adrenalinu, nejen zdravotnické aktivity**, více pohybu práce v terénu přináší výzvy a dobrodružství, což může být motivující pro ty, kteří hledají vzrušení a adrenalin spojený s náročnými situacemi. Práce v terénu obvykle znamená fyzickou aktivitu a pohyb, což je vhodné pro jedince, kteří preferují aktivní životní styl a nechtějí svou práci omezovat na kancelářské prostředí. Práce v terénu obvykle znamená nést odpovědnost za vlastní bezpečnost, to přináší vyšší úroveň odpovědnosti a vytváří silné pouto mezi členy týmu. V terénu a v adrenalinových situacích bývá nutná schopnost rychlého rozhodování a přizpůsobení se nečekaným událostem. Práce v terénu také vyžaduje speciální dovednosti,

jako jsou navigační schopnosti, přežití v divočině, výcvik v bojových a taktických dovednostech. Práce v terénu a vojenské operace mohou být náročné a vyžadovat vysokou úroveň odhodlání, disciplíny a připravenosti čelit různým výzvám. Každý jedinec by měl zvážit, zda je tato forma motivace pro něj vhodná vzhledem k jeho vlastním hodnotám, zájmům a schopnostem.

h) Morální čistota a pocit méně stresu než v civilu může být způsobeno jasnou hierarchickou strukturou ve vojenském prostředí. Tato struktura může být vnímána jako podporující a usnadňující rozhodování, což může snížit stres spojený s nejistotou. Kladený důraz na morální hodnoty a etiku vojenskými institucemi, může podpořit pocit morální čistoty ve službě. Stanovení jasných očekávání a pravidel může snižovat stres spojený s nejistotou nebo nejasností v civilním životě. Vojenské týmy jsou často postaveny na silném spolupracovním výkonu a podpoře, což může poskytovat pocit podpory a bezpečí, to vede ke snížení stresu.

i) Neufinancování studia rodinou může vést k většímu odhodlání a nasazení ze strany studenta, možnosti vlastního růstu, dosažení cílů, hrdosti na vlastní úspěchy. Uchazeči přijatí k prezenčnímu vojenskému studiu jsou po splnění podmínek pro službu vojáka z povolání přijatí do služebního poměru a pobírají měsíční služební plat. Dále mají možnost získat stipendium, ubytování je studentům poskytováno zdarma cestou armádních ubytovacích kapacit.

j) Sport navíc - Vojenská vysoká škola klade důraz na fyzickou připravenost a sportovní výkon, zdůrazňuje celkové zdraví a kondici, což vede k udržování a zlepšování fyzické kondice, sportovních a taktických dovedností, týmové sporty. Mnohé vojenské programy zahrnují sportovní aktivity, které pomáhají rozvíjet taktické dovednosti, jako je rychlost, obratnost a koordinace, týmovou spolupráci. Vojenský výcvik a sportovní aktivity mohou poskytovat jedinečnou kombinaci fyzické a mentální výzvy, což podporuje odolnost. Některá vojenská odvětví vyžadují specifické sportovní dovednosti, jak je plavání, běh nebo střelba, což poskytuje jedinečnou příležitost věnovat se těmto specifickým sportům a dovednostem. Motivace ke studiu na vysoké vojenské škole může pramenit z kombinace fyzické výzvy, týmové spolupráce, rozvoje dovedností a zdravého životního stylu, což může být atraktivní.

5.2.3 Diskuse k otázce na zájem o pokračování po ukončení studia ve zdravotnické kariéře u AČR

a) **Nutnost absolvovat důstojnické kurzy ve Vyškově po vojenské vysoké škole** – vyslání vede k nedostatečné obsazenosti systematizovaných míst lékařů zejména na pracovištích primární péče. Lékař, který absolvuje kariérový kurz na UO tak citelně snižuje personální kapacitu zařízení k poskytování zdravotních služeb. Zbývající lékaři zařízení jsou tak více zatíženi, což mnohdy vede k neprodloužení závazku VZP.

Možné řešení je zrušení základního důstojnického kurzu a kurzu pro nižší důstojníky pro absolventy vojenských škol. U lékaře hodnost kapitána nevede k ustanovení na velitelskou funkci, ale převažuje potřeba jeho odborného růstu v medicínské oblasti. Hodnost kapitán je lékaři udělena po absolvování základního kmene ve specializačním studiu, jeho specializace stále není ukončena.

b) **Nesouhlas se způsobem zařazování na místa, momentální nabídky míst, podmínky, které AČR nabídne a které budou studentům představeny po ukončení studia** - Studenti mohou mít konkrétní očekávání ohledně své budoucí kariéry v AČR, a pokud se skutečnost neshoduje s jejich očekáváním, mohou být nespokojeni. Momentální nabídky pracovních míst sice odpovídají odborným zájmům, dovednostem a kariérním cílům absolventů, ale nemusejí odpovídat místní lokaci, a to může vyvolávat nesouhlas. Nedostatek transparentnosti nebo nejasnosti v komunikaci ohledně budoucích možností, kariérního postupu a podmínek může vést k nesouhlasu. Vojenská služba je spojena s unikátními výzvami a omezeními, které někteří jednotlivci mohou považovat za neslučitelné se svými očekáváním nebo životním stylem.

Snaha armády komunikovat s absolventy a studenty je v těchto případech klíčová. Poskytování transparentních informací o možnostech kariérního postupu a získání konstruktivní zpětné vazby může vést ke kompromisu. Zároveň mohou být studenti povzbuzováni k aktivnímu hledání možnosti, diskusi s kariérními poradci a vyjasnění svých cílů a očekávání ve vztahu k budoucí kariéře v armádě.

c) **Nefunkční systém** může být některými absolventy vnímán jako důvod k nepokračování ve vojenské kariéře. Mohou nabít dojem, že armádní systém je příliš byrokratický a administrativně náročný. Složitá pravidla a postupy mohou vést k frustraci a ztrátě efektivity. Absence jasných kariérních postupů nebo omezených možností postupu v hierarchii může být odrazující. Pokud není zřejmá perspektiva a odměňování, může to vést

k hledání jiné profesní příležitosti. Během studia mohli studenti zjistit, že hodnoty a cíle armády nejsou v souladu s jejich vlastními hodnotami a profesními ambicemi. Pokud vnímají nesoulad, mohou hledat jiná pracovní prostředí, která lépe odpovídají jejich očekáváním. Dále mohou studenti pociťovat nedostatek možností pro jejich profesní rozvoj a odborný růst. Pokud cítí, že jejich schopnosti a znalosti nebudou adekvátně rozvíjeny, může to vést k hledání jiných příležitostí.

d) Nevhodné jednání je velmi široký pojem, může být velmi různorodé a nevhodnost závisí na konkrétních situacích.

Za nevhodné chování může být považována například nedostatečná komunikace. Nejasné informace, špatná komunikace nebo nedostatečné sdílení důležitých rozhodnutí může vést k pocitu nejistoty a frustrace mezi studenty.

Diskriminace, šikana nebo nevhodné chování vůči jednotlivcům na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, sexuální orientace nebo jiných chráněných kritérií jsou nepřijatelné.

Nedostatečná péče o pracovní prostředí, nespravedlivé rozdělování úkolů nebo neadekvátní odměňování může ovlivnit spokojenost a loajalitu studentů.

Nedostatečná podpora od vedení, zejména v obdobích zvláštních výzev nebo střesu, může vést k demotivaci a snížení výkonnosti.

Ignorování návrhů, názoru a stížností ze strany studentů může vyvolat pocit nepochopení a zanedbávání jejich hlasu.

Nedostatečná podpora v rozvoji kariéry, včetně nedostatků možností odborného růstu, školení a dalších kariérních příležitostí, může ovlivnit dlouhodobou perspektivu studentů.

Změny v dohodách, které zavazují studenty ke službě v AČR po určitou dobu po ukončení studia, mohou být ze strany studentů považovány za nevhodné jednání ze strany AČR. Armáda se touto cestou snaží najít způsoby, jak zvýšit návratnost investic do vzdělání studentů a zajistit jejich příspěvek organizace po adekvátní dobu. Změna doby závazku může být motivována potřebou získat stabilní personální základnu a zajistit dostatek kvalifikovaných profesionálů. Při provedení takové změny je klíčové zajistit komunikaci se studenty, poskytnout jim dostatek informací, a případně zvážit kompenzační opatření nebo výhody, které by mohly uklidnit obavy studentů a zajistit jejich spokojenost s novými podmínkami. Důkladné právní posouzení a konzultace by měly být rovněž součástí procesu při přípravě takových důležitých smluvních podmínek.

e) Touha pracovat v oboru, který armáda příliš nepodporuje, může vést k rozhodnutí o nepokračování ve služebním poměru u AČR. Pokud armáda neposkytuje dostatečné možnosti specializace a rozvoje, mohou jedinci hledat pracovní příležitosti tam, kde mají více prostoru pro odborný růst a zdokonalení svých dovedností. Někteří jedinci mohou upřednostňovat pracovní prostředí v civilním sektoru, kde se mohou lépe identifikovat s pracovní kulturou a jejich hodnotami.

Rodina, místo bydliště - vojenská kariéra může vyžadovat přesuny a výměny bydliště, časté přesuny a rotace na různá místa, což může znamenat oddělení od rodiny. Některé rodiny preferují mít širší podporu v blízkosti, zejména v obtížných situacích nebo v případě potřeby péče o starší členy rodiny. Kvalita života spojená s místem bydliště může být klíčovým faktorem. Pro některé jedince je zachování stability rodinného života prioritou, preferují život v určité lokalitě kvůli klidnějšímu prostředí, přírodním krásám nebo sociálním a kulturním aktivitám, a proto se rozhodnou pro pracovní příležitosti, které umožňují pevnější spojení s rodinou.

f) Omezený výběr specializace považují studenti za důvod k nepokračování ve zdravotnické kariéře u AČR. Omezený výběr specializace u studentů v magisterském oboru vojenský lékař je determinován specifickými potřebami armádního zdravotnictví a strategií AČR a je soustředěn na všeobecného praktického lékaře, případně chirurga nebo internistu. Všeobecní praktičtí lékaři hrají klíčovou roli v poskytování primární zdravotní péče, což je klíčové pro udržení zdraví a výkonnosti vojáků. Armáda má specifické požadavky na zdravotní péči, které jsou více zaměřeny na všeobecnou praxi než na specializované obory. Je důležité, aby studenti byli seznámeni s možnostmi výběru specializačních oborů již na začátku studia na FVZ. Všeobecní praktičtí lékaři jsou obecně známi pro svou schopnost poskytovat všestrannou péči. V armádním prostředí je důležité, aby lékaři byli schopni se vypořádat s různými druhy zdravotních situací.

V případě, že voják nedodrží svůj závazek setrvání ve vojenské službě, který přijal při začátku studia, je povinen nahradit vojenské správě náklady spojené se studiem v závislosti na době trvání studií a doby, po kterou neplnil svůj vojenský závazek po ukončení studia.

5.2.4 Diskuse k otázce, zda by studenti dle svých dosavadních zkušeností doplnili něco do náplně výuky?

a) Více praxí na ZZS klidně zaměnit za nějaké týdny na standardním oddělení by v rámci odborného studia představovalo možnost obohacení o praktické zkušenosti s naléhavými a akutními zdravotními situacemi. Umožnilo by to rozšíření odborných dovedností v oblasti urgentní medicíny, poskytlo příležitost zdokonalit dovednosti komunikace a týmové spolupráce v náročných a dynamických podmínkách, poskytlo praktickou přípravu pro zvládnutí mimořádných situací a nečekaných událostí. Studenti jsou studenty nejen vysoké vojenské školy, ale také Univerzity Pardubice Fakulty zdravotnických studií a Univerzity Karlovy Lékařské fakulty HK a v souladu s podmínkami studia je nutné absolvovat stanovené množství hodin praxe a stáží na stanovených pracovištích, a to včetně standardních oddělení (UK) (UPce).

b) Více praxe na útvech může studentům pomoci získat zkušenosti v reálném prostředí, kde se mohou seznámit s konkrétními situacemi a výzvami spojenými s vojenským zdravotnictvím. Kontakt s vojenským prostředím a útvary umožňuje studentům lépe porozumět specifickým potřebám a očekáváním spojeným s poskytováním zdravotní péče ve vojenském kontextu. K tomu, aby studenti získali zkušenosti z reálného prostředí útvarů a zařízení OS AČR, je třeba zapojit se do činnosti útvarů na delší dobu, což by ovlivnilo formát celého studia. Dále je třeba vyčlenit VZP, který by se celou dobu věnoval přiděleným studentům což ovlivňuje personál pracující na útvech.

c) Stáže/kurzy v zahraničí poskytují studentům možnost získat mezinárodní perspektivu na vojenské otázky a zdravotnickou praxi. Kontakt s vojenskými institucemi a zdravotnickými systémy v jiných zemích umožňuje studentům sdílet a získávat zkušenosti s odborníky z různých kulturních a profesních prostředí. Kurzy v zahraničí mohou poskytovat odborné školení a vzdělávání v oblastech, které jsou specifické pro danou zemi nebo vojenský kontext. Stáže a kurzy v zahraničí nabízejí studentům možnost obohatit své studium a rozvíjet dovednosti potřebné pro mezinárodní vojenskou a zdravotnickou praxi. Erasmus+ v rámci Univerzity obrany je zaměřen na vysokoškolské vzdělávání, spolupráci mezi vysokoškolskými institucemi a odborné vzdělávání jednotlivců na vysokoškolské úrovni. Program je navržen pro studenty, pedagogy a zaměstnance UO a také pro partnery z vysokoškolských institucí z evropských zemí.

d) Osamostatnění vojenského oboru (odprostit od civilní fakulty) Spolupráce s civilními fakultami zajišťuje vysokou odbornost v oblasti zdravotnictví. AČR nedisponuje kapacitami schopnými zabezpečit odbornou část výuky zdravotnických specializací.

e) Různá vybraná stážová pracoviště, kde mohou studenti absolvovat odbornou praxi, jsou relevantní pro armádní a vojenské zdravotnictví. Studenti mohou absolvovat praxi ve vojenských nemocnicích, kde získají praktické zkušenosti s poskytováním zdravotní péče nejen vojenských pacientům. Praxe na ambulantních pracovištích vojenských zdravotnických zařízení umožní studentům získat zkušenosti s ošetřováním a péčí v pravidelné ambulanci i v terénu, s diagnostikou, prevencí a léčbou zdravotních problémů registrovaných pacientů. Studenti absolvují praxi v rámci spolupráce s civilními nemocnicemi a zdravotnickými institucemi, což vede k ucelenému pohledu na zdravotnictví. Je důležité, aby FVZ měla dobře etablované partnerství s různými institucemi a organizacemi, aby studenti mohli získat co nejrozmanitější zkušenosti během své odborné praxe. Transparence ohledně dostupných možností a podpora studentů ve využívání vhodných stážových míst jsou klíčové pro úspěch programu odborné praxe.

f) Zatím nic je upřímná odpověď studentů prvního ročníku, kteří zahájili studium na začátku října po absolvování kurzu základní přípravy. Tito studenti se začínají orientovat v prostředí.

6 Závěr

Tato práce měla za cíl analyzovat systém vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotní službu, popsat stávající systém vzdělávání na všech úrovních poskytované zdravotní péče, definovat nedostatky v systému a navrhnout případná možná řešení pro zlepšení stávajícího systému vzdělávání vojenských zdravotníků.

Teoretická část popisuje pregraduální a postgraduální systém vzdělávání příslušníků AČR a dále popisuje způsob kariérního vzdělávání v rámci postupu u AČR. I přes již nastavený rámec pregraduálního vzdělávání zůstává postgraduální vzdělávání v oblasti zdravotnictví výrazně zaostávající. Tento nedostatek výrazně ovlivňuje zdravotnické pracovníky a často vede k jejich odchodu z rezortu MO. Mladí zdravotníci, kteří nedávno absolvovali studium, projevují zájem o další vzdělávání, ale často jim není umožněno. Je klíčové udržet současné zdravotnické profesionály v armádě a zajistit jim vhodné podmínky pro jejich profesionální rozvoj.

V praktické části jsou díky dotazníkovému šetření mezi studenty FVZ HK definovány nedostatky v systému, mezi které lze zařadit nespokojenost studentů se zařazováním na systematizovaná místa po ukončení studia, nesouhlas s nutností absolvovat důstojnické kurzy i po úspěšném absolvování vysoké vojenské školy a nízkou motivaci k pokračování ve zdravotnické kariéře u AČR.

Za velmi důležitý je považován nesouhlas s nutností absolvovat kariérové důstojnické kurzy, který často vede k rozhodnutí nepokračovat ve zdravotnické kariéře u AČR. Absolventi vysokých vojenských škol mají dostatek znalostí a dovedností získaných během pregraduálního studia a důstojnické kurzy tak mají, pokud nějaký, pouze omezený přínos. Autorka tak navrhuje úspěšným absolventům vysokých vojenských škol uznat studium jako adekvátní ekvivalent základních a alespoň části vyššího důstojnického kurzů a vyhnout se tak jejich vysílání k jejich absolvování.

Studenti dále projevují výrazný nesouhlas se způsobem zařazování na systematizovaná místa po ukončení jejich studia. To je další výrazný důvod k nepokračování ve zdravotnické kariéře u AČR. Absolventi mají dojem, že jim AČR neumožňuje sloužit na jejich vzdělání

odpovídajícím nebo jim lokačně vyhovujícím systematizovaném místě. Návrh řešení tohoto problému, je dle autorky, v důsledné a velmi přímé a konkrétní komunikaci jak s možnými studenty již před absolvováním přijímacího řízení, tak, a to hlavně se studujícími studenty. Je klíčové dostatečně studentům vysvětlit potřeby AČR, jejich další kariérní postup a možnosti.

Vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na zdravotnickou službu je klíčovým prvkem pro zajištění kvalitní péče a efektivního fungování vojenského zdravotnictví. Přestože existují určité pozitivní prvky ve struktuře pregraduálního vzdělávání, je třeba zdůraznit význam postgraduálního vzdělávání, které momentálně zaostává. Současný stav postgraduálního rozvoje zdravotnických profesionálů vytváří situaci, kdy mnozí absolventi odcházejí do civilního sektoru nebo dokonce opouštějí zdravotnický obor.

Důležité je uznat potřebu poskytnout současným i budoucím zdravotnickým pracovníkům možnosti dalšího vzdělávání a specializace, aby mohli lépe plnit náročné úkoly spojené s poskytováním zdravotnické péče v rámci vojenského prostředí. Tento proces by měl být podporován a aktivně rozvíjen, aby zajistil profesionální růst a vytvořil podmínky pro udržení kvalifikovaných zdravotnických profesionálů v řadách Armády České republiky.

Závěrem lze říct, že systém vzdělávání příslušníků AČR vykazuje jisté nedostatky, které lze důslednou analýzou a cíleným přístupem minimalizovat. Hlavním záměrem AČR je dostatečně odborně připravený zdravotnický personál, který chápe svoji důležitost pro celý systém.

Dnem 1. ledna 2024 byla Fakulta vojenského zdravotnictví UO přejmenována na Vojenská lékařská fakulta UO, čímž se fakulta zařadila mezi lékařské fakulty České republiky. S ohledem na dotazník vyplňovaný v měsíci listopad 2023 je v této práci používán název Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany.

7 Seznam použitých zdrojů

Armstrong, Michal a Taylor, Stephen. 2014. *Armstrong's handbook of human resource management practice*. London : Kogan Page, 2014. ISBN 978-0-7494-6964-1.

Bílá kniha o obraně. 2023. Ministerstvo obrany. www.mocr.army.cz. [Online] 2023. [Citace: 31. 10 2023.] <http://www.mocr.army.cz>.

Čopíková, Andrea, Bláha, Jiří a Horváthová, Petra. 2015. *Řízení lidských zdrojů*. Ostrava : VŠB-TU Ostrava, 2015. ISBN 978-80-248-3829-8.

Folwarczna, Ivana. 2010. *Rozvoj a vzdělávání zaměstnanců*. Praha : Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3067-7.

Hekelová, Zuzana. 2018. Florence. www.florence.cz. [Online] 2018. [Citace: 22. 09 2023.]

Kulhavý, Viktor a Procházka, Jakub. 2015. Cvičebnice pro předmět Řízení lidských zdrojů. is.muni.cz. [Online] 2015. [Citace: 18. 07 2023.] http://is.muni.cz/repo/1401771/cvicebnice_RLZ_ePDF.pdf.

Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Národní zdravotnický informační portál. www.nzip.cz. [Online] [Citace: 11. 10 2023.] <http://www.nzip.cz/clanek/479-lekarska-vs-nelekarska-zdravotnicka-povolani>.

Mužik, Jaroslav. 1999. *Profesní vzdělávání dospělých. 1. vydání*. Praha : Codes Bohemia, 1999. ISBN 80-85963-93-0.

Prošková, Eva a Konečná, Jana. 2015a. Florence. www.florence.cz. [Online] 2015a. [Citace: 22. 09 2023.] <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2015/6/vyvoj-vzdelavani-zdravotnich-sester-1-dil/>.

Prošková, Eva a Konečná, Jana. 2015b. Florence. www.florence.cz. [Online] 2015b. [Citace: 22. 09 2023.] <https://www.florence.cz/casopis/archiv-florence/2015/7/vyvoj-vzdelavani-zdravotnich-sester-2-dil/>.

Šikýř, Martin. 2014. *Nejlepší praxe v řízení lidských zdrojů*. Praha : Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-9364-1.

UK, Lékařská fakulta HK. Lékařská fakulta v Hradci Králové Univerzita Karlova. www.lfhk.cuni.cz. [Online] [Citace: 14. 12 2023.] <http://www.lfhk.cuni.cz>.

Univerzita obrany. Univerzita obrany. www.unob.cz. [Online] [Citace: 22. 09 2023.] <https://unob.cz/>.

UPce, Fakulta zdravotnických studií. Fakulta zdravotnických studií Univerzita Pardubice. www.fzs.upce.cz. [Online] [Citace: 14. 12 2023.] <http://www.fzs.upce.cz>.

Vévoda, Jiří a kolektiv. 2013. *Motivace sester a pracovní spokojenost ve zdravotnictví.* Praha : Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4732-3.

Vojenská střední škola. VSS a VOŠ MO. *www.vsmc.cz.* [Online] [Citace: 22. 09 2023.] <https://www.vsmc.cz/>.

Zítková, Marie a Kyasová, Miroslava. 2019. Nakladatelství Karolinum. *www.karolinum.cz.* [Online] 2019. [Citace: 22. 09 2023.] [https://karolinum.cz/data/clanek/7782/Psychologie%20pro%20praxi_1_2019\[19-29\].pdf](https://karolinum.cz/data/clanek/7782/Psychologie%20pro%20praxi_1_2019[19-29].pdf).

Seznam zákonů

ČESKO. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 12. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-48>

ČESKO. Vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-55>

ČESKO. Vyhláška č. 156/2015 Sb., o podmínkách poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli, oborech ambulantní péče, u kterých voják z povolání může uplatnit svobodnou volbu poskytovatele zdravotních služeb, a podmínkách organizace plnění úkolů vojenských fakultních nemocnic (o podmínkách poskytování zdravotních služeb vojenskými poskytovateli). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-156>

ČESKO. Vyhláška č. 176/2023 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činnostech. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-176>

ČESKO. Vyhláška č. 357/2016 Sb., o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 12. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-357>

ČESKO. Vyhláška č. 397/2020 Sb., o vzdělávání v základních kmenech lékařů. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 17. 10. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-397>

ČESKO. Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 29. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-95>

ČESKO. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-96>

ČESKO. Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-110>

ČESKO. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-111>

ČESKO. Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-166>

ČESKO. Zákon č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 12. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-170>

ČESKO. Zákon č. 220/1991 Sb., České národní rady o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-220>

ČESKO. Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 12. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-221>

ČESKO. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

ČESKO. Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 12. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-372>

ČESKO. Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 22. 12. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-373>

ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 14. 12. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

ČESKO. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. In: © AION CS 2010–2023 [cit. 16. 10. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

ČESKO. Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585>

Seznam interních zdrojů

Armáda České republiky, Pub-12-86-1, Psychologická služba v AČR. Praha, 2006.

BALEKA, Vladimír. Logistika ve vojenských operacích: Vojenská publikace Pub-41-00-01. Praha: Ředitelství výcviku a doktrín Správa doktrín, 2007.

Ministerstvo obrany České republiky, Prog-1-1, Program základní přípravy. 1. vydání. 2021.

Ministerstvo obrany České republiky, Prog-1-3, Programy přípravy jednotek Armády České republiky. 2021.

Ministerstvo obrany České republiky, Prog-1-3/Zdrav. Příloha 13 k Prog-1-3 Odborná příprava zdravotnických jednotek. 2021.

Ministerstvo obrany. Vet-1-2. Veterinární zabezpečení. Praha 2007.

Ministerstvo národní obrany. Zdrav-1-1 Péče o zdraví v Československé lidové armádě v míru. Praha 1986.

Ministerstvo obrany. Zdrav-6-2 Zdravotnické zabezpečení výcviku. Praha 2019.

Normativní výnos Ministra obrany č. 25/2023 Věstník Ministerstva obrany. Nemocenské pojištění vojáků v působnosti Ministerstva obrany.

Rozkaz Ministra obrany č. 9/2017 Věstník Ministerstva obrany. Stanovení pořadí vojáků z povolání pro realizaci personálních opatření systému řízení kariér.

Rozkaz Ministra obrany č. 57/2019 Věstník Ministerstva obrany. Výběr vojáků z povolání do vzdělávacích a výcvikových aktivit.

Sekce podpory Ministerstva obrany, Odbor vojenského zdravotnictví, 2019. plukovník gšt. RNDr. Hynek Schwach, Ph.D. METODICKÝ POKYN ředitele OVZdr Spod MO č. 8/2019 VZDĚLÁVÁNÍ VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICKÉHO PERSONÁLU.

Sekce vojenského zdravotnictví Ministerstvo obrany, 2021. brigádní generál MUDr. Zoltán Bubeník. Odborný pokyn k provádění výuky a přípravy bojových záchránců v poli „Combat Lifesaver“ ve výcvikových centrech TCCC čj. MO 93920/2021-1457.

Velitelství výcviku – Vojenská akademie, Odbor doktrín, Zkušenosti č. 4/2012. Poskytování první pomoci (Zdravotnické minimum). 1.vydání. Vyškov 2012.

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Rozdělení zdravotnických povolání vlastní zpracování dle nzip.cz	23
Obrázek 2 Lékařská zdravotnická povolání vlastní zpracování dle nzip.cz	24
Obrázek 3 Předměty odborné přípravy zdravotnických jednotek vlastní zpracování dle Prog-1-3/Zdrav.....	32

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Statistika respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	39
Tabulka 2 Čas vyplňování dotazníku vlastní zpracování dle survio.cz.....	39
Tabulka 3 Forma studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	40
Tabulka 4 Obor studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	41
Tabulka 5 Ročník studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	42
Tabulka 6 Pohlaví respondentů vlastní zpracování dle survio.cz.....	43
Tabulka 7 Motivace ke studiu vlastní zpracování dle survio.cz.....	44
Tabulka 8 Zájem respondentů o další kariéru u AČR vlastní zpracování dle survio.cz.....	45
Tabulka 9 Naplnění představ o studiu vlastní zpracování dle survio.cz.....	46
Tabulka 10 Smysluplnost civilní části studia vlastní zpracování dle survio.cz.....	47
Tabulka 11 Smysluplnost vojenské části studia vlastní zpracování dle survio.cz.....	48
Tabulka 12 Smysluplnost odborné části studia vlastní zpracování dle survio.cz.....	49
Tabulka 13 Smysluplnost vševojskové části studia vlastní zpracování dle survio.cz	50
Tabulka 14 Smysluplnost klinické části studia vlastní zpracování dle survio.cz	51
Tabulka 15 Smysluplnost studia leadershipu vlastní zpracování dle survio.cz.....	52
Tabulka 16 Dostatečnost přípravy vojenských zdravotníků vlastní zpracování dle survio.cz	53
Tabulka 17 Souhlas se způsobem zařazování k OS rezortu MO vlastní zpracování dle survio.cz.....	54
Tabulka 18 Materiální a finanční zabezpečení studia vlastní zpracování dle survio.cz.....	55
Tabulka 19 Omezení statusem VZP při studiu vlastní zpracování dle survio.cz	56
Tabulka 20 Vědomí omezení ze statutu VZP vlastní zpracování dle survio.cz	58
Tabulka 21 Návrh na doplnění výuky vlastní zpracování dle survio.cz.....	59
Tabulka 22 FVZ součást UO vlastní zpracování dle survio.cz.....	60
Tabulka 23 přehled ceníků odborných stáží, vlastní zpracování	93
Tabulka 24 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro interní kmen v ÚVN-VoFN Praha, vlastní zpracování	94
Tabulka 25 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro interní kmen ve VFN Praha, vlastní zpracování	95
Tabulka 26 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro interní kmen v Nemocnici Na Homolce Praha, vlastní zpracování	96
Tabulka 27 vzor výpočtu finanční náročnosti povinných vzdělávacích aktivit u pověřených organizací.....	96

Tabulka 28 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro kmen všeobecné praktické lékařství v ÚVN-VoFN Praha, vlastní zpracování	97
Tabulka 29 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro kmen všeobecné praktické lékařství ve VFN Praha, vlastní zpracování	98
Tabulka 30 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro kmen všeobecné praktické lékařství v Nemocnici na Homolce Praha, vlastní zpracování	99
Tabulka 31 vzor výpočtu finanční náročnosti povinných vzdělávacích aktivit u pověřených organizací	99

8.3 Seznam grafů

Graf 1 Statistika respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	40
Graf 2 Čas vyplňování dotazníku vlastní zpracování dle survio.cz	40
Graf 3 Forma studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	41
Graf 4 Obor studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	42
Graf 5 Ročník studia respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	43
Graf 6 Pohlaví respondentů vlastní zpracování dle survio.cz	44
Graf 7 Motivace ke studiu vlastní zpracování dle survio.cz	45
Graf 8 Zájem respondentů o další kariéru u AČR vlastní zpracování dle survio.cz	46
Graf 9 Naplnění představ o studiu vlastní zpracování dle survio.cz	47
Graf 10 Smysluplnost civilní části studia vlastní zpracování dle survio.cz	48
Graf 11 Smysluplnost vojenské části studia vlastní zpracování dle survio.cz	49
Graf 12 Smysluplnost odborné části studia vlastní zpracování dle survio.cz	50
Graf 13 Smysluplnost vševojskové části studia vlastní zpracování dle survio.cz	51
Graf 14 Smysluplnost klinické části studia vlastní zpracování dle survio.cz	52
Graf 15 Smysluplnost studia leadershipu vlastní zpracování dle survio.cz	53
Graf 16 Dostatečnost přípravy vojenských zdravotníků vlastní zpracování dle survio.cz ..	54
Graf 17 Souhlas se způsobem zařazování k OS rezortu MO vlastní zpracování dle survio.cz	55
Graf 18 Materiální a finanční zabezpečení studia vlastní zpracování dle survio.cz	56
Graf 19 Omezení statusem VZP při studiu vlastní zpracování dle survio.cz	57
Graf 20 Vědomí omezení ze statutu VZP	58
Graf 21 Návrh na doplnění výuky vlastní zpracování dle survio.cz	59
Graf 22 FVZ součást UO	60

8.4 Seznam použitých zkratk

AČR	Armáda České republiky
Atd.	a tak dále
CLS	Combat Livesaver
CBRN	Chemické, biologické, radiologické, nukleární výbušniny
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
FVZ UO	Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany
MO	Ministerstvo obrany
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NAEMT	National Association of Emergency Medical Technicians
NATO	Severoatlantická aliance
OP	odborný pokyn
RMO	rozkaz Ministerstva obrany
SPod MO	Sekce podpory Ministerstva obrany
SVZdr MO	Sekce vojenského zdravotnictví Ministerstva obrany
UO	Univerzita obrany
VLRZ	Vojenská lázeňská a rekreační zařízení

Přílohy

Příloha 1 Žádost k UO Brno

Příloha 2 Strukturovaný dotazník

Příloha 3 Finanční náročnost

Příloha 1 – Žádost k UO Brno, FVZ Hradec Králové, odpověď děkana FVZ UO HK

Univerzita obrany
Fakulta vojenského zdravotnictví
Děkan
prof. MUDr. Roman Chlíbaek, Ph.D.
Hradec Králové

Vážený pane profesore

Dobrý den, jmenuji se Lenka Fantová, jsem příslušníkem Agentury vojenského zdravotnictví, podílím se mimo jiné na profesní přípravě odborného zdravotnického personálu AVZdr a úzce spolupracuji s příslušníky katedry K-302.

Aktuálně studuji na České zemědělské univerzitě Praha, Provozně-ekonomické fakultě, obor Veřejná správa a regionální rozvoj. Pro svoji bakalářskou práci s názvem Vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotnickou službu si Vás dovoluji požádat o spolupráci při provedení kvantitativního výzkumu. Výzkum bude proveden formou strukturovaného dotazníku.

Předběžně je distribuce dotazníku dohodnuta s mjr. Ulrychem, který přislíbil zajištění vyplnění dotazníku. Dotazník bude distribuován elektronickou, je anonymní a je určen pro studenty magisterského a bakalářského oboru na FVZ UO.

Dotazník je dostupný na portále survio.cz pod QR kódem níže.

Věřím, že jeho vyplnění nebude příliš zatěžující a předem děkuji za Vaši kladnou odpověď.

S pozdravem
Lenka Fantová

Dobrý den paní Fantová,
dle pokynu pana děkana sděluji, že souhlasí s provedením kvantitativního výzkumu
formou dotazníku pro studenty FVZ UO ve spolupráci s Ing. Ulrychem.
S pozdravem

Mgr. Ivana Komárková
sekretariát děkana

Fakulta vojenského zdravotnictví
Univerzita obrany

Třebešská 1575 / 500 01 Hradec Králové
telefon: 973 253 101
fax: 973 253 100
ivana.komarkova@unob.cz
www.unob.cz

Fakulta vojenského
zdravotnictví

Univerzita
obraný

Příloha 2 - Strukturovaný dotazník

Dobrý den, jmenuji se Lenka Fantová, jsem příslušníkem Agentury vojenského zdravotnictví, podílím se mimo jiné na profesní přípravě odborného zdravotnického personálu AVZdr a úzce spolupracuji s příslušníky katedry K-302.

Aktuálně studuji na České zemědělské univerzitě Praha, Provozně-ekonomické fakultě, obor Veřejná správa a regionální rozvoj. Pro svoji bakalářskou práci s názvem Vzdělávání příslušníků AČR se zaměřením na vojenskou zdravotnickou službu si Vás dovoluji požádat o vyplnění anonymního dotazníku.

Věřím, že jeho vyplnění nebude příliš zatěžující a předem děkuji za Váš čas a ochotu.

1. Kterou formu studia studujete:

- Bakalářské studium
- Magisterské studium

2. Který obor studujete: _____

3. Který ročník studujete:

1 2 3 4 5

4. Jaké je Vaše pohlaví?

žena muž

5. Jaká byla Vaše motivace ke studiu vojenské vysoké školy:

- a. Vzor v rodině
- b. Prestiž vojenského zdravotnictví
- c. Finanční ohodnocení
- d. Možnost dalšího seberozvoje
- e. Jiný důvod

6. Máte zájem pokračovat po ukončení studia ve zdravotnické kariéře u AČR?

a. ANO

b. NE, prosím uveďte důvod:

7. Splňuje dosavadní studium Vaše představy?

*zcela nesplňuje

**přibližně

***průměrně

****dostatečně

*****zcela splňuje

8. Nakolik je podle Vás smysluplná civilní část Vašeho studia?

*zcela bez smyslu

**částečně bez smyslu

***smysluplná

****částečně smysluplná

*****zcela smysluplná

9. Nakolik je podle Vás smysluplná vojenská část Vašeho studia?

*zcela bez smyslu

**částečně bez smyslu

***smysluplná

****částečně smysluplná

*****zcela smysluplná

10. Nakolik je podle Vás smysluplná odborná část Vašeho studia?

*zcela bez smyslu

**částečně bez smyslu

***smysluplná

****částečně smysluplná

*****zcela smysluplná

11. Nakolik je podle Vás smysluplná vševojsková část Vašeho studia?

- *zcela bez smyslu
- **částečně bez smyslu
- ***smysluplná
- ****částečně smysluplná
- *****zcela smysluplná

12. Nakolik je podle Vás smysluplná klinická část Vašeho studia?

- *zcela bez smyslu
- **částečně bez smyslu
- ***smysluplná
- ****částečně smysluplná
- *****zcela smysluplná

13. Nakolik je podle Vás smysluplná část Vašeho studia týkající se leadershipu?

- *zcela bez smyslu
- **částečně bez smyslu
- ***smysluplná
- ****částečně smysluplná
- *****zcela smysluplná

14. Je současná příprava vojenských zdravotníků dostatečná?

- *zcela nedostatečná
- **mírně nedostačující
- ***středně dostačující
- ****mírně dostačující
- *****zcela dostačující

15. Souhlasíte se způsobem zařazování absolventů FVZ HK k jednotlivým organizačním složkám rezortu MO?

- *zcela nesouhlasím
- **mírně nesouhlasím

- ***středně souhlasím
- ****mírně souhlasím
- *****zcela souhlasím

16. Je podle Vás materiální a finanční zabezpečení dostačující?

- *zcela nedostačující
- **mírně nedostačující
- ***středně dostačující
- ****spíše dostačující
- *****plně dostačující

17. Dle Vašich dosavadních zkušeností doplnili byste něco do náplně výuky?

- a. Více praxe na odborných pracovištích
 - b. Více praxe v terénu
 - c. Studium v zahraničí
 - d. Více praxe u organizačních celků rezortu MO
 - e. Jiné:
-

18. Omezuje Vás status VZP při studiu?

- *zcela omezuje
- **mírně omezuje
- ***středně omezuje
- ****mírně neomezuje
- *****vůbec neomezuje

19. Status VZP znamená omezení občanských práv a svobod (např. možnost výdělečné činnosti). Jste si toho vědom/a?

Ano Ne

20. Je dle Vašeho názoru vhodné, že FVZ je součástí UO Brno?

Ano Ne

Příloha 3 – Finanční náročnost specializačního vzdělávání lékařů v ČR

Vyhláška č. 397/2020 Sb. stanovuje přesný obsah specializačního vzdělávání a délku povinné odborné praxe. Dále stanovuje povinné vzdělávací aktivity u pověřených organizací.

Pro srovnání byly vybrány dva vzdělávací lékařské kmeny a to interní a všeobecné praktické lékařství. Pro výpočet finanční náročnosti byly použity ceníky stáží v ÚVN-VoFN Praha, VFN Praha a Nemocnice na Homolce.

odborná specializační praxe (stáž)					
akreditované pracoviště					
ÚVN-VoFN Ev.č. 99- 1L/2022-ÚVN	cena/1.- 15. den	cena/16.den - jeden měsíc	cena za následný 2.měsíc	cena za následný 3.měsíc	cena za každý následný měsíc od 4. měsíce
	400	6 000	6 000	6 000	5 000
VFN Praha platný od 1.8.2021	cena za den do 3 měsíců včetně	max. za měsíc do 3 měsíce včetně	nad 3 měsíců, do 6 měsíců	nad 6 měsíců do 12 měsíců	za každý další rok/rok +
	450	7 000	18 000	20 000	2 500
Na Homolce Platný od 1.3.2023	cena/den			cena max/měsíc	
	400			6 000	

Tabulka 23 přehled ceníků odborných stáží, vlastní zpracování

1. Kmen interní

internista	ÚVN-VoFN							
	počet dní	měsíců	cena/1.- 15. den	cena/16.den - jeden měsíc	cena za následný 2.měsíc	cena za následný 3.měsíc	cena za každý následný měsíc od 4. měsíce	celkem
odborná specializační praxe (stáž)								
anesteziologie a intenzivní medicína	60	2	6 000	6 000	6 000	0	0	18 000
chirurgie	60	2	6 000	6 000	6 000	0	0	18 000
vnitřní lékařství -interní lůžkové oddělení s neselektovaným příjmem	60	2	6 000	6 000	6 000	0	0	18 000
vnitřní lékařství - interní lůžkové oddělení s neselektovaným příjmem	240	8	6 000	6 000	6 000	6 000	20 000	44 000
vnitřní lékařství - příjmová ambulace (bezprahový nebo nízkoprahový příjem)	150	5	6 000	6 000	6 000	6 000	10 000	34 000
vnitřní lékařství - JIP	120	4	6 000	6 000	6 000	6 000	5 000	29 000
ordinace praktického lékaře	30	1	6 000	6 000				12 000
náplň dle školitele	180	6	6 000	6 000	6 000	6 000	15 000	39 000
celkem	900	30	48 000	48 000	42 000	24 000	50 000	212 000

Tabulka 24 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro interní kmen v ÚVN-VoFN Praha, vlastní zpracování

internista	VFN Praha							
	počet dní	měsíců	cena do 3 měsíců včetně	max. za měsíc do 3 měsíce včetně	nad 3 měsíců, do 6 měsíců	nad 6 měsíců do 12 měsíců	za každý další rok/rok +	celkem
odborná specializační praxe (stáž)								
anesteziologie a intenzivní medicína	60	2	14 000					14 000
chirurgie	60	2	14 000					14 000
vnitřní lékařství - interní lůžkové oddělení s neselektovaným příjmem	60	2	14 000					14 000
vnitřní lékařství - interní lůžkové oddělení s neselektovaným příjmem	240	8	21 000	18 000	20 000	22 500		81 500
vnitřní lékařství - příjmová ambulance (bezprahový nebo nízkoprahový příjem)	150	5	21 000	18 000	18 000			57 000
vnitřní lékařství - JIP	120	4	21 000	18 000				39 000
ordinace praktického lékaře	30	1	7 000					7 000
náplň dle školitele	180	6	14 000					14 000
celkem	900	30	126 000	54 000	38 000	22 500	0	240 500

Tabulka 25 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro interní kmen ve VFN Praha, vlastní zpracování

internista	Na Homolce			
	počet dní	měsíců	měsíc	celkem
odborná specializační praxe (stáž)				
anesteziologie a intenzivní medicína	60	2	6 000	12 000
chirurgie	60	2	6 000	12 000
vnitřní lékařství -interní lůžkové oddělení s neselektovaným příjmem	60	2	6 000	12 000
vnitřní lékařství - interní lůžkové oddělení s neselektovaným příjmem	240	8	6 000	48 000
vnitřní lékařství - příjmová ambulance (bezprahový nebo nízkoprahový příjem)	150	5	6 000	30 000
vnitřní lékařství - JIP	120	4	6 000	24 000
ordinace praktického lékaře	30	1	6 000	6 000
náplň dle školitele	180	6	6 000	36 000
celkem	900	30	48 000	180 000

Tabulka 26 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro interní kmen v Nemocnici Na Homolce Praha, vlastní zpracování

IPVZ internista

povinné kurzy (možno absolvovat v době odborné stáže dle vyhlášky 397/2020 Sb.)	počet hodin nebo e-learning	cena
lékařská první pomoc	20	4 000
základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace	12	2 400
prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislosti	4	1 000
radiační ochrana	4	1 200
základy vnitřního lékařství - bez možnosti e-learningu	40	9 500
celkem	80	18 100

Tabulka 27 vzor výpočtu finanční náročnosti povinných vzdělávacích aktivit u pověřených organizací

2. Kmen všeobecné praktické lékařství

všeobecný praktický lékař	ÚVN-VoFN							
	počet dní	měsíců	cena/1.-15. den	cena/16.den - jeden měsíc	cena za následný 2.měsíc	cena za následný 3.měsíc	cena za každý následný měsíc od 4. měsíce	celkem
odborná specializační praxe (stáž)								
anesteziologie a intenzivní medicína	60	2	6 000	6 000	6 000	0	0	18 000
chirurgie	60	2	6 000	6 000	6 000	0	0	18 000
vnitřní lékařství	60	2	6 000	6 000	6 000	0	0	18 000
všeobecné praktické lékařství - ordinace	420	14	6 000	6 000	6 000	6 000	50 000	74 000
vnitřní lékařství s neselektovaným příjmem	180	6	6 000	6 000	6 000	6 000		24 000
Pediatric *	30	1	6 000	6 000				12 000
gynekologie a porodnictví *	30	1	6 000	6 000				12 000
chirurgie	60	2	6 000	6 000	6 000			18 000
celkem	900	30	48 000	48 000	36 000	12 000	50 000	194 000

Tabulka 28 vzor výpočtu finanční náročnosti povinné odborné stáže pro kmen všeobecné praktické lékařství v ÚVN-VoFN Praha, vlastní zpracování

* ÚVN-VoFN Praha nemá udělenou akreditaci v oborech pediatrie a gynekologie a porodnictví